

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Dunajska 58, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: gp.avk@gov.si

www.varstvo-konkurence.si

Številka: 306-43/2012-466

Datum: 10. 11. 2017

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Dunajska 58, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija)¹, izdaja v senatu, ki ga sestavljajo Andrej Matvoz kot predsednik senata ter dr. Aleš Kuhar, Franci Pušenjak, Simon Tantegel in Andrej Prah kot člani senata, na podlagi 12. in 12.o člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence², v postopku ugotavljanja kršitve 9. člena ZPOMK-1 in 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske Unije³, ki ga Agencija vodi zoper podjetje GEOPLIN d.o.o. Ljubljana, družba za trgovanje in transport zemeljskega plina, Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa predsednik uprave Boštjan Napast, njega pa po pooblastilu Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o., Trg republike 3, 1000 Ljubljana, po uradni dolžnosti, na nejavni seji dne 10. 11. 2017, naslednjo

OD LO Č B O

1. Agencija sprejema zaveze, ki jih je Agenciji predlagalo podjetje GEOPLIN d.o.o. Ljubljana, družba za trgovanje in transport zemeljskega plina, Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: GEOPLIN). S sprejemom zavez se odpravlja stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 9. člena ZPOMK-1 in 102. člena PDEU, in sicer da naj bi podjetje vsaj od 1. 7. 2007 dalje zlorabljalo prevladujoč položaj na trgu dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem s prenosnega omrežja v Republiki Sloveniji in posledično na znatnem delu notranjega trga Evropske unije, kar bi lahko prizadelo trgovino med državami članicami, zlasti s sklepanjem dolgoročnih pogodb o dobavi zemeljskega plina z industrijskimi odjemalci s prenosnega omrežja, v katerih so v naprej določene pogodbene količine prevzetega zemeljskega plina za celotno obdobje veljavnosti pogodbe, obveznosti prevzemanja minimalnih količin zemeljskega plina (določene ob podpisu pogodbe) za celotno obdobje veljavnosti pogodbe, penali ter stroški za neprevzete količine zemeljskega plina pod minimalno določeno količino v pogodbi, s čimer je vezalo nase industrijske odjemalce s prenosnega omrežja in konkurentom preprečevalo oziroma oteževalo dostop do trga, s tem pa naj bi kršilo 9. člen ZPOMK-1 in 102. člen PDEU.
2. Podjetje GEOPLIN se zaveže kot sledi:
 - a) da ne bo uveljavljalo nobenih zahtevkov v povezavi z neprevzetimi količinami zemeljskega plina na podlagi pogodb, sklenjenih z industrijskimi odjemalci pred 23. 12. 2014, če v takšnih pogodbah ni predvidene možnosti odpovedi pogodbe oziroma renominacije pogodbenih količin na letni ravni;
 - b) da v pogodbe o dobavi zemeljskega plina z industrijskimi odjemalci ne bo vključevalo:
 - I. določb, ki bi omejevale odjemalce pri nadaljnjem razpolaganju s pogodbeno dogovorjenimi količinami zemeljskega plina, ali
 - II. določb o izključnosti dobave zemeljskega plina, razen če takšna pogodba vsebuje 100 – odstotno negativno količinsko fleksibilnost dobave, ali

¹ Agencija je v skladu z določbami ZPOMK-1 prevzela vse pristojnosti in zadeve Urada Republike Slovenije za varstvo konkurence, ki je z dnem začetka delovanja Agencije, t.j. 1. 1. 2013, prenehal kot organ.

² Ur. l. RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11, 57/12 in 39/13, Odl. US: U-I-40/12-31, 63/13-ZS-K, 33/14, 76/15 in 23/17; v nadaljevanju: ZPOMK-1.

³ UL C št. 326 z dne 26. 10. 2012, str. 47; v nadaljevanju PDEU.

- III. določb, ki bi dobavo zemeljskega plina pogojevale z dobavo drugih energentov;
- c) da z industrijskimi odjemalci zemeljskega plina ne bo sklepalo pogodb z ročnostjo, daljšo od 36 mesecev, razen:
- 1) če takšne pogodbe vsebujejo
 - I. opcijo odjemalca, da od pogodbe odstopi po izteku vsakega 12 – mesečnega obdobja, ali
 - II. učinkovit mehanizem, ki omogoča redno revizijo pogodbene cene, najmanj enkrat v obdobju 24 mesecev, vendar ne prej kot po preteku 12 mesecev od dneva sklenitve takšne pogodbe, v primerih, ko zaradi
 - i. spremenjenih ekonomskih razmer na relevantnem trgu, pri čemer so takšne spremembe izven vplivne sfere posamezne pogodbene stranke in jih stranki nista mogli razumno predvideti v času sklepanja pogodbe ali zadnje revizije cene, ali
 - ii. gibanja cen na relevantnem trgu, ki ga stranki nista mogli razumno predvideti v času sklepanja pogodbe ali zadnje revizije cene,

pogodbena cena pomembno odstopa od konkurenčne referenčne cene na relevantnem trgu; ali

 - III. mehanizem, ki na zahtevo odjemalca zagotavlja možnost fiksiranja cene za določeno obdobje (vendar najmanj za obdobje 1 meseca) v času trajanja pogodbe; ali
- 2) če so takšne pogodbe sklenjene na podlagi transparentnega konkurenčnega razpisa ali konkurenčnega izbirnega postopka kupca (v izogib dvoma, postopek zbiranja ponudb, ki ga izvede kupec, ali tretja oseba v imenu kupca, in v katerem ima možnost sodelovanja več ponudnikov, se šteje za konkurenčni izbirni postopek),
- pri čemer se nedoločni pravni pojmi, uporabljeni v tej točki zavez, razlagajo v skladu z uveljavljeno mednarodno prakso arbitražnih in sodnih organov na področju revizije cen zemeljskega plina po dolgoročnih dobavnih pogodbah;
- d) da bo za potrebe skladnosti poslovanja nadaljevalo s periodičnim izvajanjem izobraževanj s področja konkurenčnega prava za svoje zaposlene, vključene v proces nabave in prodaje zemeljskega plina;
- e) da bo za namen izvajanja nadzora predmetnih zavez v času trajanja zavez enkrat letno (najkasneje do 31. 3. tekočega leta) Agenciji poročalo o izpolnjevanju zavez, in sicer tako, da bo predložilo seznam sklenjenih pogodb, iz katerega bo razvidno število sklenjenih pogodb s posamezno ročnostjo.
- f) Zaveze veljajo za obdobje 3 let, šteto od dneva izdaje te odločbe.
3. Agencija lahko na predlog ali po uradni dolžnosti razveljavi to odločbo in nadaljuje postopek, kadar se bistveno spremenijo dejanske okoliščine, na katerih temelji ta odločba, kadar stranka ne izpolnjuje zavez ali kadar temelji ta odločba na nepopolnih, nepravilnih ali zavajajočih podatkih, ki jih je posredovala stranka.
4. O stroških postopka bo odločeno s posebnim sklepom.
5. Izrek odločbe se objavi na spletni strani Agencije.

O b r a z l o ž i t e v :

I. PODJETJE, ZOPER KATEREGA SE VODI POSTOPEK

1. Podjetje GEOPLIN je družba z omejeno odgovornostjo, katere osnovna dejavnost je trgovina na debelo s trdimi, tekočimi in plinskimi gorivi. Podjetje je bilo ustanovljeno dne 30. 4. 1980 ter istega dne vpisano v sodni register⁴. Podjetje GEOPLIN, kot navaja samo, je ključni in največji dobavitelj zemeljskega plina v Sloveniji, ki s tem energentom oskrbuje večino industrijskih porabnikov, distributerjev in porabnikov iz drugih dejavnosti, ki so večinoma priključeni neposredno na prenosno plinovodno omrežje v Sloveniji⁵.
2. Iz rednega izpisa iz sodnega/poslovnega registra z dne 6. 11. 2017, dostopnega na spletnem portalu AJPES, in spletne strani podjetja GEOPLIN je razvidno, da so družbeniki podjetja Republika Slovenija z 41,3 % poslovnim deležem podjetje PETROL, Slovenska energetska družba, d.d., s 33,3 % poslovnim deležem, podjetje SALNAL, upravljanje z nepremičninami, kapitalske naložbe d.o.o., s 7,8 % poslovnim deležem, podjetje EKOPUR, poslovne storitve in upravljanje investicij, d.o.o., s 7,4 % poslovnim deležem, podjetje TERMoeLEKTRARNA BRESTANICA d.o.o., z 2,8 % poslovnim deležem in podjetje KOLIČEVO KARTON Proizvodnja kartona, d.o.o., z 2,23 % poslovnim deležem in drugi družbeniki s približno 5 % poslovnim deležem skupaj⁶.
3. Podjetje GEOPLIN ima dvočlansko upravo, in sicer je predsednik uprave glavni direktor, član uprave pa direktor. Zastopnika podjetja sta od 1. 9. 2011 naprej Napast Boštjan kot predsednik uprave in Stana Alojz kot član uprave⁷. V obdobju, ki je relevantno, je bil zastopnik podjetja od 1. 1. 2003 do 17. 11. 2006 kot predsednik uprave Možina Janez, od 18. 11. 2006 do 31. 8. 2011 je bil kot glavni direktor zastopnik Alojz Stana⁸.
4. Podjetje GEOPLIN je matična družba skupine GEOPLIN in ima 100 % kapitalski delež v hčerinskih družbah, ki so odvisne družbe, in sicer GEOCOM, družba za energetski inženiring, d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: GEOCOM), in GEOPLIN Hrvaška ter GEOPLIN Beograd, Srbija⁹.

II. OPIS POSTOPKA

OPIS PRVOTNEGA POSTOPKA

5. Agencija je dne 13. 6. 2012 prejela dokumente, katerih vsebina so bile informacije in podatki o stanju na trgu dobave in distribucije zemeljskega plina različnim odjemalcem v Republiki Sloveniji¹⁰. Na podlagi informacij in podatkov v pridobljenih dokumentih je Agencija na podlagi 12. člena ZPOmK-1 pričela spremljati razmere na trgu zemeljskega plina v Republiki Sloveniji.

⁴ <http://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=119230#>.

⁵ http://www.ajpes.si/jolp/podjetje_pdf_view.asp?segment=RLP&keyword=RLP&jezik=SL&stPor=1.

⁶ <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=119230>.

⁷ <https://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=119230>.

⁸ <http://www.ajpes.si/prs/podjetjeSRG.asp?s=1&e=119230#>.

⁹ <http://www.geoplin.si/sl/osebna-izkaznica>.

¹⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-1.

6. Agencija je v skladu z zakonskimi pooblastili dne 21. 3. 2013 s sklepom¹¹, naslovljenim na podjetje GEOPLIN, zahtevala kopije v sklepu navedenih dokumentov, podatke in pojasnila na postavljena vprašanja. Podjetje GEOPLIN je dne 8. 4. 2013 Agenciji posredovalo pojasnila na postavljena vprašanja ter del dokumentacije, zahtevane s sklepom, hkrati pa je na Agencijo naslovilo prošnjo za dodatna pojasnila v zvezi s sklepom zahtevanih podatkov in prošnjo za podaljšanje roka za posredovanje dela dokumentacije in podatkov¹². Agencija je dne 11. 4. 2013 s sklepom¹³ podaljšala rok za posredovanje dokumentacije in podatkov, hkrati s sklepom je posredovala tudi zahtevana pojasnila¹⁴. Podjetje GEOPLIN je preostali del dokumentacije in podatke v roku posredovalo Agenciji¹⁵.
7. Dne 22. 3. 2013 je Agencija v skladu z zakonskimi pooblastili s sklepom¹⁶, naslovljenim na podjetje PLINOVODI, družba za upravljanje s prenosnim sistemom, d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11B, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: PLINOVODI), zahtevala kopije v sklepu navedenih dokumentov, podatke in pojasnila na postavljena vprašanja. Podjetje PLINOVODI je Agenciji s sklepom zahtevane podatke v roku tudi posredovalo¹⁷.
8. Agencija je vse pridobljene podatke preučila in dne 17. 7. 2013 izdala sklep¹⁸, s katerim je po uradni dolžnosti uvedla postopek ugotavljanja kršitve 9. člena ZPOMK-1 in 102. člena PDEU proti podjetju GEOPLIN, ker je bila izkazana verjetnost, da podjetje GEOPLIN zlorablja svoj domnevno prevladujoč položaj na trgu dobave zemeljskega plina odjemalcem s prenosnega omrežja v Republiki Sloveniji in posledično na znatnem delu notranjega trga Evropske unije, zlasti s sklepanjem dolgoročnih pogodb o dobavi zemeljskega plina, v katerih so v naprej določene pogodbene količine prevzetega zemeljskega plina za celotno obdobje veljavnosti pogodbe, obveznosti prevzemanja minimalnih količin zemeljskega plina (določene ob podpisu pogodbe) za celotno obdobje veljavnosti pogodbe, penali ter stroški za neprevzete količine zemeljskega plina pod minimalno določeno količino v pogodbi, s čimer na bi konkurentom preprečevalo oziroma oteževalo dostop do trga. Cilj ali učinek navedenega ravnanja naj bi bil preprečevanje, oviranje ali izkrivljanje konkurence v Republiki Sloveniji in na notranjem trgu.
9. Agencija je dne 17. 7. 2013 izdala sklep o preiskavi¹⁹, na podlagi katerega je dne 17. 7. 2013, 18. 7. 2013 in 19. 7. 2013 opravila preiskavo na sedežu podjetja GEOPLIN. Poročilo o preiskavi²⁰ je Agencija podjetju GEOPLIN posredovala dne 3. 9. 2013 in je bilo podjetju GEOPLIN vročeno dne 19. 9. 2013, kar je razvidno iz podpisane vročilnice v spisu. V poročilu o preiskavi je Agencija podjetje GEOPLIN obvestila, da lahko v skladu s četrtrim odstavkom 34. člena ZPOMK-1 v 15 – tih dneh od vročitve poročila poda pripombe k poročilu. Agencija je pripombe podjetja GEOPLIN na poročilo o preiskavi prejela dne 7. 10. 2014²¹.
10. Član uprave podjetja GEOPLIN Alojz Stana je dne 17. 7. 2013 med preiskavo v podjetju GEOPLIN pooblaščen uradni osebi Agencije izročil kopijo dveh pooblastil za zastopanje podjetja GEOPLIN v predmetnem postopku, s katerim je za zastopanje

¹¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-4.

¹² Dokument opr. št. 306-43/2012-6.

¹³ Dokument opr. št. 306-43/2012-8.

¹⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-9.

¹⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-10.

¹⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-5.

¹⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-7.

¹⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-11.

¹⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-12.

²⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-26.

²¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-46 in dokument opr. št. 306-43/2012-47.

pooblastil [redacted] n
[redacted] 2.

11. Agencija je v spis predmetne zadeve vložila vse kopije dokumentov, ki jih je pridobila med opravljanjem preiskave v prostorih podjetja GEOPLIN in ki se nanašajo na poslovanje podjetja in se nahajajo kot priloga uradnega zaznamka o pridobljenih dokumentih med preiskavo v podjetju GEOPLIN²³.
12. Dne 19. 7. 2013 je Agencija podjetju GEOPLIN izročila obvestilo o varstvu zaupnih podatkov po določbah ZPOmK-1²⁴ in dala podjetju možnost, da v danem roku Agenciji posreduje nezaupno različico dokumentov, pridobljenih v preiskavi. Podjetje GEOPLIN je Agenciji v danem roku posredovalo kopije pridobljenih dokumentov v preiskavi, v katerih so zaupni podatki prekriži skladno z zahtevo iz obvestila²⁵.
13. Direktor Agencije je dne 18. 7. 2013 pooblastil javnega uslužbenca Davida Vogrinca, zaposlenega na Agenciji, za vodenje upravnega postopka do izdaje akta, s katerim se postopek pred Agencijo konča, v zadevi, ki jo vodi Agencija pod opravilno št. 306-43/2012²⁶.
14. Agencija je dne 19. 7. 2013 izdala sklep²⁷, s katerim je stranki postopka odločila pravico do pregleda dokumentov do vročitve povzetka relevantnih dejstev.
15. Dne 19. 7. 2013 je Agencija na svoji spletni strani objavila izvleček sklepa o uvedbi predmetnega postopka²⁸ in obenem pozvala vse osebe, da Agenciji pošljejo podatke, ki bi lahko bili pomembni za odločitev [redacted] 9.
[redacted] a
[redacted] tja
[redacted] T
[redacted]
16. [redacted] ga
[redacted] di
[redacted] / dopisu podjetje [redacted] opisuje
trenutno poslovno okolje v Sloveniji, ki podjetju ne omogoča normalnega poslovanja in s tem ogroža njegov obstoj, kjer med drugim navaja tudi relevantne podatke in dejstva v zvezi s predmetnim postopkom. [redacted] ot
[redacted] a
[redacted] s
[redacted] ja
[redacted] 9.
[redacted]

²² Dokument opr. št. 306-43/2012-58.

²³ Dokument opr. št. 306-43/2012-55.

²⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-55.

²⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-20.

²⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-14.

²⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-15.

²⁸ http://www.varstvo-konkurence.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/ostali_dokumenti/arhiv_sklepov/sklep89/.

²⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-29.

³⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-21 in dokument opr. št. 306-43/2012-42.

³¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-16.

³² Dokument opr. št. 306-43/2012-18.

³³ Dokument opr. št. 306-43/2012-23.

³⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-22, opr. št. 306-43/2012-28 in opr. št. 306-43/2012-43.

17. Dne 27. 7. 2013 je podjetje GEOPLIN Agenciji posredovalo dokumentacijo skladno z zahtevo iz zapisnika, ki je priložen poročilu Agencije o preiskavi, sestavljenega med opravljanjem preiskave pri podjetju GEOPLIN dne 19. 7. 2013³⁵.
18. Agencija je dne 19. 8. 2013 od Upravnega sodišča Republike Slovenije prejela tožbo in predlog za izdajo začasne odredbe, ki ju je vložilo podjetje GEOPLIN s sotožniki, ki jo je Upravno sodišče Republike Slovenije vodilo pod opr. št. I U 1296/2013³⁶. S tožbo je podjetje GEOPLIN s sotožniki zahtevalo odpravo sklepa Agencije o uvedbi postopka in sklepa Agencije o preiskavi, ter očitalo Agenciji kršitev ustavnopravnih zavarovanih pravic do zasebnosti med izvajanjem preiskave v podjetju GEOPLIN ter na podlagi očitane zahtevala prepoved poseganja v ustavno zavarovano pravico tožnikov do zasebnosti ter navajalo zahtevo po vrnitvi vse med preiskavo zasežene poslovne in druge dokumentacije. S predlogom za začasno odredbo so tožniki zahtevali, da se do pravnomočne odločitve o tožbi začasno zadrži izvajanje izpodbijanega sklepa o preiskavi. Upravno sodišče Republike Slovenije je dne 2. 9. 2013 izdalo sklep št. I U 1296/2013-8, s katerim je v celoti zavrnilo predmetno tožbo.
19. Agencija je dne 4. 9. 2013 na Upravno sodišče Republike Slovenije poslala zahtevo³⁷ za presojo utemeljenosti sklicevanja na obstoj privilegirane komunikacije dokumentov po 32. členu ZPOmK-1 za dokumente, do katerih je bil pooblaščenim osebam Agencije med izvajanjem preiskave v podjetju GEOPLIN zavrnen dostop in glede katerih se je pooblaščenec podjetja GEOPLIN skliceval na obstoj privilegirane komunikacije. Zahtevi za presojo je Agencija priložila zapečateno ovojnico z dvema dokumentoma in kopijo zapisnika o ustni izjavi pooblaščenca podjetja GEOPLIN o razlogih za priznanje obstoja privilegirane komunikacije za navedene dokumente. Upravno sodišče Republike Slovenije je dne 19. 9. 2013 izdalo sklep št. I U 1394/2013-6³⁸, da predmetni dokumenti ne predstavljajo privilegirane komunikacije ter jih posredovalo vlagatelju zahteve, Agenciji. Predmetne dokumente je Agencija vložila v spis kot priloگو prej omenjenemu sklepu.
20. Agencija je dne 9. 9. 2013 na Upravno sodišče Republike Slovenije poslala zahtevo³⁹ za presojo utemeljenosti sklicevanja na obstoj privilegirane dokumentacije dokumentov po 32. členu ZPOmK-1 za dokumente, do katerih je bil pooblaščenim osebam Agencije med izvajanjem preiskave v podjetju GEOPLIN zavrnen dostop, glede katerih se je pooblaščenec podjetja GEOPLIN skliceval na obstoj privilegirane komunikacije. Zahtevi za presojo je Agencija priložila zapečateno ovojnico s 5 – timi dokumenti in kopijo zapisnika o ustni izjavi pooblaščenca podjetja GEOPLIN o razlogih za priznanje obstoja privilegirane komunikacije za navedene dokumente. Upravno sodišče Republike Slovenije je dne 23. 9. 2013 izdalo sklep št. I U 1408/2013-8⁴⁰, da predmetni dokumenti predstavljajo privilegirano komunikacijo, ter jih posredovalo stranki, podjetju GEOPLIN.
21. Agencija je dne 10. 9. 2013 od Upravnega sodišča Republike Slovenije prejela pritožbo podjetja GEOPLIN s sotožniki z dne 6. 9. 2013⁴¹ zoper sklep Upravnega sodišča RS v zadevi opr. št. I U 1296/2013-8 z dne 2. 9. 2013. Vrhovno sodišče Republike Slovenije je s sklepom št. I Up 358/2013⁴² z dne 2. 10. 2013 zavrnilo omenjeno pritožbo.

³⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-17.

³⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-19.

³⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-30.

³⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-41.

³⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-31.

⁴⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-44.

⁴¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-32.

⁴² Dokument opr. št. 306-43/2012-50.

22. Agencija je dne 25. 10. 2013 izdala sklep⁴³, s katerim je podjetju GEOPLIN naložila denarno kazen v višini 964.648,64 EUR zaradi oviranja pooblaščenih oseb Agencije pri izvajanju pooblastil iz drugega odstavka 29. člena ZPOmK-1. Omenjeni sklep je bil podjetju GEOPLIN vročen dne 28. 10. 2013, kar je razvidno iz podpisane vročilnice. Agencija je dne 2. 12. 2013 od podjetja GEOPLIN prejela obvestilo⁴⁴ o nakazilu izrečene denarne kazni. Agencija je dne 20. 12. 2013 od Upravnega sodišča Republike Slovenije prejela tožbo podjetja GEOPLIN⁴⁵, ki ga v predmetni tožbi zastopa Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji iz Ljubljane, zoper sklep Agencije o izrečeni denarni kazni. Upravno sodišče Republike Slovenije je s sodbo opr. št. I U 1851/2013-6 z dne 11. 6. 2014⁴⁶ zavrnilo tožbo podjetja GEOPLIN zoper sklep o denarni kazni.
23. Agencija je dne 31. 3. 2014 izdala povzetek relevantnih dejstev (v nadaljevanju: PRD)⁴⁷ v katerem je Agencija navedla, da se lahko podjetje GEOPLIN o PRD izjavi v roku 45 dni od njegovega prejema. Agencija je podjetje GEOPLIN v PRD poučila tudi, da v kolikor bo Agencija prejela izjavo o PRD po poteku tega roka, v skladu z določbo 4. odstavka 36. člena ZPOmK-1, le-te ni dolžna upoštevati. PRD je bil podjetju GEOPLIN vročen dne 1. 4. 2014, kar je razvidno iz podpisane vročilnice v spisu.
24. Agencija je dne 16. 4. 2014 pooblaščenca podjetja GEOPLIN [redacted] ar [redacted] omogočila vpogled v spis predmetne zadeve⁴⁸, pri čemer je pooblaščenec zahteval kopijo celotnega spisa predmetne zadeve, v elektronski in fizični obliki. Agencija je dne 18. 4. 2014 navedenemu pooblaščenca izročila kopijo celotnega spisa predmetne zadeve v elektronski obliki⁴⁹, v fizični obliki pa dne 25. 4. 2014⁵⁰ ter dne 30. 4. 2014⁵¹.
25. Agencija je dne 23. 4. 2014 od podjetja GEOPLIN prejela pooblastilo za zastopanje⁵² podjetja GEOPLIN v predmetnem postopku, s katerim je za zastopanje pooblastilo Odvetniško družbo Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o., Trg republike 3, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji), pri čemer je podjetje GEOPLIN v spremnem dopisu Agenciji podalo izrecno navodilo, da vsa nadaljnja pisanja v predmetni zadevi vroča izključno prej navedenemu pooblaščenca.
26. Dne 15. 5. 2014 je na sedežu Agencije na pobudo⁵³ pooblaščenca podjetja GEOPLIN potekal sestanek⁵⁴, na katerem je sedanji pooblaščenec Agencijo obvestil, da je kot pooblaščenec v celoti in izključno prevzel zastopanje podjetja GEOPLIN v postopku predmetne zadeve, ter predstavil nadaljnje korake podjetja GEOPLIN po izdaji PRD, med drugim možnost predložitve predloga zavez v predmetni zadevi s strani podjetja GEOPLIN. Agencija je pooblaščenca pojasnila, da lahko podjetje, ki je stranka postopka, v skladu z odločbo 39. člena ZPOmK-1, predlaga morebitne zaveze najpozneje do poteka roka za izjavo o PRD. Agencija je v roku, dne 16. 5. 2014, od podjetja GEOPLIN prejela pripravljeno vlogo⁵⁵, s katero je podjetje GEOPLIN na podlagi 39. člena ZPOmK-1 Agenciji predlagalo zaveze, s katerimi naj bi se odpravilo

⁴³ Dokument opr. št. 306-43/2012-51.

⁴⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-53.

⁴⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-54.

⁴⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-133.

⁴⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-59.

⁴⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-60.

⁴⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-61.

⁵⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-63.

⁵¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-64.

⁵² Dokument opr. št. 306-43/2012-62.

⁵³ Dokument opr. št. 306-43/2012-65.

⁵⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-70.

⁵⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-67.

stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU.

27. Agencija je v roku, dne 16. 5. 2014, prejela izjavo⁵⁶ podjetja GEOPLIN o PRD. V izjavi o PRD je podjetje GEOPLIN podalo predlog za izločitev v predlogu navedenih uradnih oseb in direktorja Agencije, o čemer je Svet Agencije odločil dne 19. 9. 2014 in s sklepom⁵⁷ predlog zavrnil. Prav tako je sprejel sklep⁵⁸, s katerim je zavrnil predlog podjetja GEOPLIN za izločitev pooblaščenice uradne osebe Davida Vogrinca iz vodenja postopka in zavrgel predlog za izločitev te iste osebe iz postopka odločanja v postopku predmetne zadeve, ter sprejel sklep⁵⁹, s katerim je zavrgel predlog za izločitev ostalih v predlogu za izločitev navedenih uradnih oseb iz postopka odločanja v postopku in iz vodenja postopka v predmetni zadevi.
28. Dne 21. 5. 2014 je na sedežu Agencije na pobudo⁶⁰ pooblaščenca podjetja GEOPLIN potekal sestanek⁶¹, na katerem je Agencija pooblaščenca podjetja GEOPLIN posredovala pojasnila glede nadaljnjega postopka v zvezi z morebitnim sprejetjem predlaganih zavez, ki jih je posredovalo podjetje GEOPLIN.
29. Agencija je dne 28. 5. 2014 od podjetja GEOPLIN prejela pripravljalno vlogo⁶², v kateri je podjetje GEOPLIN Agenciji posredovalo besedilo predloga zavez skupaj s spremnim besedilom, katerega naj bi se preko t.i. tržnega testa posredovalo zainteresirani javnosti. Agencija je dne 30. 5. 2014 podjetje GEOPLIN z dopisom⁶³ obvestila, da bo posredovano besedilo predloga zavez uporabila v postopku tržne presoje, pri čemer bo Agencija sama določila najprimernejši način in vzorec za posredovanje posredovanega besedila zavez zainteresirani javnosti, hkrati pa bo besedilo predloga zavez objavila tudi na spletni strani Agencije.
30. Agencija je dne 12. 6. 2014 na spletni strani Agencija objavila izjavo za javnost⁶⁴ in izvedbo tržnega testa⁶⁵, s katerima je vse zainteresirane udeležence trga dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem pozvala, da Agenciji posredujejo odzive na predlagane zaveze do vključno 1. 8. 2014. Agencija je v zvezi z navedeno objavo prejela odzive, [redacted] 9, [redacted] va [redacted] 8, [redacted] 10 [redacted] od [redacted] 14 [redacted] a [redacted] ha

⁵⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-68.

⁵⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-138.

⁵⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-140.

⁵⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-136.

⁶⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-69.

⁶¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-71.

⁶² Dokument opr. št. 306-43/2012-72.

⁶³ Dokument opr. št. 306-43/2012-73.

⁶⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-74.

⁶⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-75.

⁶⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-80.

⁶⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-82.

⁶⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-83.

⁶⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-84.

⁷⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-85.

⁷¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-86.

⁷² Dokument opr. št. 306-43/2012-87.

⁷³ Dokument opr. št. 306-43/2012-88.

[REDACTED] m
[REDACTED] 20
[REDACTED] 8.
[REDACTED] d.,
[REDACTED] 20,
[REDACTED] 3,
[REDACTED] pri
[REDACTED] a
[REDACTED] p.,
[REDACTED] 0
[REDACTED] 5
[REDACTED] n
[REDACTED] 14
[REDACTED] 0
[REDACTED] e,
[REDACTED] 0
[REDACTED] a
[REDACTED] 8,
[REDACTED] 9,
[REDACTED] 7,
[REDACTED] n
[REDACTED] ja
[REDACTED] a
[REDACTED] 00
[REDACTED] 5,
[REDACTED]

-
- ⁷⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-89.
⁷⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-90.
⁷⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-92.
⁷⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-93.
⁷⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-94.
⁷⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-95.
⁸⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-96.
⁸¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-97.
⁸² Dokument opr. št. 306-43/2012-99.
⁸³ Dokument opr. št. 306-43/2012-100.
⁸⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-101.
⁸⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-104.
⁸⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-105.
⁸⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-106.
⁸⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-107.
⁸⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-108.
⁹⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-109.
⁹¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-110.
⁹² Dokument opr. št. 306-43/2012-111.
⁹³ Dokument opr. št. 306-43/2012-114.
⁹⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-115.
⁹⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-116.
⁹⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-117.
⁹⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-118.
⁹⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-119.
⁹⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-120.
¹⁰⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-121.
¹⁰¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-122.
¹⁰² Dokument opr. št. 306-43/2012-123.
¹⁰³ Dokument opr. št. 306-43/2012-124.
¹⁰⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-125.
¹⁰⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-126.
¹⁰⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-131.
¹⁰⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-134.

31. Agencija je dne 16. 6. 2014 od podjetja GEOPLIN prejela preklic pooblastila¹⁰⁸ pooblaščenca [REDACTED].
32. Agencija je dne 26. 6. 2014 pooblaščenca podjetja GEOPLIN, na podlagi pisne zahteve¹⁰⁹, omogočila vpogled v spis predmetne zadeve¹¹⁰, pri čemer so bile pooblaščenca izročene kopije dokumentov predmetnega spisa, katere je zahteval med samim pregledom v spis predmetne zadeve.
33. Agencija je dne 28. 8. 2014 pooblaščenca podjetja GEOPLIN, na podlagi pisne zahteve¹¹¹, omogočila vpogled v spis predmetne zadeve¹¹², pri čemer so bile pooblaščenca izročene kopije dokumentov predmetnega spisa, katere je zahteval med samim vpogledom v spis predmetne zadeve. Za dokumente, za katere Agencija pooblaščenca ni omogočila vpogleda zaradi varovanja poslovnih skrivnosti in uveljavljanja tajnosti vira, je bilo na vpogledu dogovorjeno, da bo Agencija pridobila nezaupne različice zaupnih dokumentov ter zahteve za uveljavitev tajnosti vira v najkrajšem možnem času. Agencija je pooblaščenca podjetja GEOPLIN dne 10. 10. 2014 omogočila vpogled v prečiščene dokumente spisa predmetne zadeve¹¹³ ter hkrati pooblaščenca podjetja GEOPLIN izročila kopije zahtevanih dokumentov.
34. Agencija je dne 8. 9. 2014 od Vrhovnega sodišča Republike Slovenije prejela revizijo opr. št. X Ips 326/2014 zoper sodbo Upravnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. I U 1851/2013-6 z dne 11. 6. 2014¹¹⁴, ki jo je na Upravno sodišče Republike Slovenije vložilo podjetje GEOPLIN. Agencija je dne 7. 10. 2014 sodišču posredovala odgovor na revizijo¹¹⁵ ter kopijo spisa predmetne zadeve, na priloženem elektronskem nosilcu. Dne 25. 11. 2015 je Vrhovno sodišče Republike Slovenije odločilo o vloženi reviziji¹¹⁶.
35. Agencija je dne 20. 10. 2014 podjetje GEOPLIN, na podlagi 2. točke 39. člena ZPOmK-1, pisno obvestila¹¹⁷, da je Agencija predlog zavez podjetja GEOPLIN v celoti zavrnila, hkrati je v obvestilu navedla obrazložitev o zavrnitvi zavez.
36. Agencija je dne 21. 10. 2014 od podjetja GEOPLIN prejela pripravljeno vlogo¹¹⁸ s pojasnili in pripombami na odzive udeležencev trga dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem, posredovanih na podlagi izvedbe tržnega testa.
37. Agencija je dne 13. 11. 2014 od podjetja GEOPLIN prejela pripravljeno vlogo¹¹⁹ z dopolnitvami predlaganih zavez.
38. Agencija je dne 14. 11. 2014 od Upravnega sodišča Republike Slovenije prejela tožbo podjetja GEOPLIN¹²⁰ zoper sklep Agencije št. 306-43/2012-140 z dne 19. 9. 2014. Agencija je dne 12. 12. 2014 navedenemu sodišču posredovala odgovor na tožbo¹²¹ ter kopijo spisa predmetne zadeve na priloženem elektronskem nosilcu.

¹⁰⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-76.

¹⁰⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-77.

¹¹⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-79.

¹¹¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-98.

¹¹² Dokument opr. št. 306-43/2012-132.

¹¹³ Dokument opr. št. 306-43/2012-144.

¹¹⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-133.

¹¹⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-143.

¹¹⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-386.

¹¹⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-147.

¹¹⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-148.

¹¹⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-150.

¹²⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-151.

¹²¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-154.

39. Agencija je dne 1. 12. 2014 od Upravnega sodišča Republike Slovenije prejela tožbo podjetja GEOPLIN¹²² zoper sklep Agencije št. 306-43/2012-139 z dne 19. 9. 2014.
40. Agencija je dne 3. 12. 2014 od podjetja GEOPLIN prejela pripravljeno vlogo¹²³ s priloženo ekonomsko analizo.
41. Agencija je dne 23. 12. 2014 izdala odločbo, s katero je ugotovila kršitev 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU¹²⁴ (v nadaljevanju: Odločba).

OPIS POSTOPKA PO IZDAJI ODLOČBE

42. Agencija je dne 5. 2. 2015 od Upravnega sodišča Republike Slovenije prejela tožbo zoper odločbo in predlog za izdajo začasne odredbe podjetja GEOPLIN¹²⁵. Agencija je dne 9. 2. 2015 sodišču posredovala odgovor na zahtevo za izdajo začasne odredbe¹²⁶ in dne 9. 3. 2015 odgovor na tožbo¹²⁷ ter kopijo spisa predmetne zadeve. Upravno sodišče Republike Slovenije je dne 11. 2. 2015 izdalo sklep I U 203/2015-5¹²⁸, s katerim je zavrnilo zahtevo za izdajo začasne odredbe. Zoper ta sklep je podjetje GEOPLIN vložilo pritožbo, ki jo je Agencija prejela dne 18. 2. 2015 GEOPLIN¹²⁹ in v zvezi s katero je Agencija dne 23. 2. 2015 sodišču posredovala svoj odgovor¹³⁰. Vrhovno sodišče Republike Slovenije je nato dne 5. 3. 2015 izdalo sklep I Up 29/2015¹³¹, s katerim je pritožbo podjetja GEOPLIN zavrnilo in potrdilo izpodbijani sklep Upravnega sodišča Republike Slovenije.
43. Upravno sodišče Republike Slovenije je o tožbi podjetja GEOPLIN zoper Odločbo Agencije odločilo dne 13. 5. 2015 s sodbo I U 203/2015-17¹³², s katero je tožbo zoper sklep Agencije št. 306-43/212-12 z dne 17. 7. 2013 zavrnilo, tožbi zoper Odločbo Agencije pa ugodilo, Odločbo odpravilo in zadevo vrnilo Agenciji v nov postopek.
44. Agencija je dne 8. 12. 2016 izdala Dopolnitev PRD¹³³ in stranko postopka obvestila, da se lahko v roku 20 dni od prejema Dopolnitve PRD o njej izjavi. Dopolnitev PRD je bila stranki postopka vročena dne 9. 12. 2016.
45. Dne 13. 12. 2016 je Agencija v spis zadeve vložila nezaupne različice odgovorov industrijskih odjemalcev podjetja GEOPLIN na zahtevo Agencije za posredovanje podatkov, v katerih je razkrila tiste podatke, ki jih je uporabila v Dopolnitvi PRD¹³⁴.
46. Agencija je dne 14. 12. 2016 prejela prošnjo podjetja GEOPLIN za podaljšanje roka za izjavo o Dopolnitvi PRD¹³⁵, v zvezi s katero je dne 16. 12. 2016 izdala sklep¹³⁶, s katerim je prošnji podjetja GEOPLIN delno ugodila in stranki postopka rok za posredovanje izjave o Dopolnitvi PRD podaljšala do 10. 1. 2017. Dne 4. 1. 2017 je Agencija prejela novo prošnjo za podaljšanje roka za izjavo o Dopolnitvi PRD¹³⁷, kateri

¹²² Dokument opr. št. 306-43/2012-152.

¹²³ Dokument opr. št. 306-43/2012-153.

¹²⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-162.

¹²⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-174.

¹²⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-175.

¹²⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-187.

¹²⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-178.

¹²⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-179.

¹³⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-180.

¹³¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-188.

¹³² Dokument opr. št. 306-43/2012-202.

¹³³ Dokument opr. št. 306-43/2012/421.

¹³⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012/424.

¹³⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012/426.

¹³⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012/429.

¹³⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012/431.

je delno ugodila in dne 6. 1. 2017 izdala sklep¹³⁸, s katerim je rok za posredovanje izjave o Dopolnitvi PRD podaljšala do 13. 1. 2017. Dne 13. 1. 2017 je Agencija prejela izjavo podjetja GEOPLIN o Dopolnitvi PRD in predlog za izločitev uradne osebe iz predmetnega postopka¹³⁹ in dne 9. 5. 2017 še dopolnitev izjave o Dopolnitvi PRD¹⁴⁰.

Izvršitev ukrepov iz Odločbe

47. Agencija je dne 26. 1. 2015 in dne 2. 2. 2015 na podlagi prejetih prošenj¹⁴¹ podjetja GEOPLIN izdala pojasnila glede izvršitve ukrepov¹⁴², naloženih z Odločbo.
48. Dne 26. 2. 2015 je Agencija od podjetja GEOPLIN prejela prošnjo za posredovanje stališča glede ustreznosti izvršitve Odločbe¹⁴³, zlasti glede ustreznosti in zadostnosti ukrepov za namen pravilne, popolne in pravočasne izvršitve Odločbe Agencije. Agencija je istega dne podjetju GEOPLIN posredovala odgovor na prošnjo podjetja GEOPLIN¹⁴⁴.
49. Dne 4. 3. 2015 je na sedežu Agencije, na pobudo¹⁴⁵ podjetja GEOPLIN, potekal sestanek¹⁴⁶, na katerem je podjetje GEOPLIN predstavilo že izvršene ukrepe v skladu z Odločbo Agencije, pri čemer je poudarilo, da so po mnenju podjetja GEOPLIN navedeni ukrepi nedoločni in dopuščajo možnost različnih interpretacij in je zato pomembno, da Agencija v zvezi s tem poda neko mnenje. S strani Agencije je bilo pojasnjeno, da Agencija v skladu z Odločbo ni dolžna potrjevati ukrepov ter, da mora podjetje GEOPLIN zgolj pisno obvestiti o ukrepih, ki jih je sprejelo. Nadalje je bilo pojasnjeno, da bo Agencija, glede na dejstvo, da nima pooblastil za formalno potrditev ukrepov, ki jih podjetje GEOPLIN namerava sprejeti, zgolj preučila možnost izdaje pisnega stališča, ter predlagala podjetju GEOPLIN, naj Agenciji posreduje pisno vlogo, v kateri bo natančno predstavilo ukrepe. Vlogo (prošnjo za stališče glede ustreznosti ukrepov za izvršitev odločbe)¹⁴⁷ podjetja GEOPLIN je Agencija prejela dne 5. 3. 2015 oziroma 6. 3. 2015. Dne 13. 3. 2015 je Agencija posredovala podjetju GEOPLIN odgovor¹⁴⁸, s katerim je podala neformalno, nezavezujoče mnenje oziroma izrazila svoje pomisleke v zvezi z izvršenimi ukrepi.
50. Agencija je dne 3. 4. 2015 od podjetja GEOPLIN prejela obvestilo¹⁴⁹ o izvršitvi ukrepov, naloženih z Odločbo Agencije.

Zaslišanja prič na ustnih obravnavah

51. Agencija je v ponovljenem postopku v skladu z navodili Upravnega sodišča Republike Slovenije izvedla več ustnih obravnav, ki so potekale na sedežu Agencije in na katerih je zaslišala relevantne priče, in sicer je Agencija izvedla 3 ustne obravnave, ki so potekale dne 15. 7. 2015¹⁵⁰, dne 14. 9. 2015¹⁵¹ in dne 4. 11. 2015¹⁵².

¹³⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012/432.

¹³⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012/433.

¹⁴⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012/453.

¹⁴¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-169 in dokument opr. št. 306-43/2012-172.

¹⁴² Dokument opr. št. 306-43/2012-171 in dokument opr. št. 306-43/2012-173.

¹⁴³ Dokument opr. št. 306-43/2012-181.

¹⁴⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-182.

¹⁴⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-183.

¹⁴⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-190.

¹⁴⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-185 in dokument opr. št. 306-43/2012-186.

¹⁴⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-194.

¹⁴⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-196.

¹⁵⁰ Glej Zapisnik o ustni obravnavi; dokument opr. št. 306-43/2012-208 (vabila pričam in stranki postopka so bila posredovana dne 2. 7. 2015; dokumenti opr. št. 306-43/2012-203 do opr. št. 306-43/2012-206).

Analiza Agencije in zahteve za posredovanje podatkov

52. Agencija je dne 25. 9. 2015 na 39 podjetij (industrijske odjemalce s prenosnega omrežja) posredovala zahtevo za posredovanje podatkov v obliki vprašalnika¹⁵³, s katerimi je Agencija pridobila zlasti podatke o upoštevnem trgu [redacted] ij, [redacted] ih, [redacted] N, [redacted] h, [redacted] v, [redacted]

53. Podjetje GEOPLIN je Agenciji dne 13. 11. 2015 posredovalo pripombe na vprašalnik¹⁵⁶.

54. Agencija je dne 16. 11. 2016 na Javno agencijo Republike Slovenije za energijo (v nadaljevanju: JARSE) naslovila zahtevo za posredovanje podatkov¹⁵⁷. Odgovor na zahtevo za posredovanje podatkov je Agencija prejela dne 23. 11. 2016¹⁵⁸.

55. Dne 16. 11. 2016¹⁵⁹ in dne 28. 11. 2016¹⁶⁰ je Agencija posredovala zahtevo za posredovanje podatkov v obliki sklepa podjetju GEOPLIN, ki je posredovalo Agenciji zahtevane podatke dne 22. 11. 2016¹⁶¹ in dne 1. 12. 2016¹⁶².

Vpogledi v spis

56. Agencija je podjetju GEOPLIN po izdaji Odločbe večkrat omogočila vpogled v spis predmetne zadeve in mi izročila tudi kopije dokumentov predmetnega spisa, katere je zahtevalo, in sicer je bil podjetju GEOPLIN omogočen vpogled v spis dne 14. 1. 2015¹⁶³, dne 8. 9. 2015¹⁶⁴, dne 7. 10. 2015¹⁶⁵, dne 30. 10. 2015¹⁶⁶, dne 11. 1. 2016¹⁶⁷ in dne 20. 4. 2016¹⁶⁸.

¹⁵¹ Glej Zapisnik o ustni obravnavi; dokument opr. št. 306-43/2012-216 (vabila pričam in stranki postopka so bila posredovana dne 18. 8. 2015 in 19. 8. 2015; dokumenti opr. št. 306-43/2012-210 do opr. št. 306-43/2012-213).

¹⁵² Glej Zapisnik o ustni obravnavi; dokument opr. št. 306-43/2012-340 (vabila pričam in stranki postopka so bila posredovana dne 20. 10. 2015; dokumenti opr. št. 306-43/2012-330 do opr. št. 306-43/2012-332).

¹⁵³ Dokument opr. št. 306-43/2012-217.

¹⁵⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-72, priloga.

¹⁵⁵ Dokumenti od opr. št. 306-43/2012-218 do opr. št. 306-43/2012-221, od opr. št. 306-43/2012-223 do opr. št. 306-43/2012-236, od opr. št. 306-43/2012-238 do opr. št. 306-43/2012-242, od opr. št. 306-43/2012-245 do opr. št. 306-43/2012-255, opr. št. 306-43/2012-257 in opr. št. 306-43/2012-258, od opr. št. 306-43/2012-260 do opr. št. 306-43/2012-271, od opr. št. 306-43/2012-273 do opr. št. 306-43/2012-329, od opr. št. 306-43/2012-334 do opr. št. 306-43/2012-337, opr. št. 306-43/2012-346, opr. št. 306-43/2012-348 do opr. št. 306-43/2012-372, opr. št. 306-43/2012-375 in opr. št. 306-43/2012-376.

¹⁵⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-347.

¹⁵⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-413.

¹⁵⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-416.

¹⁵⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-414.

¹⁶⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-417.

¹⁶¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-415.

¹⁶² Dokument opr. št. 306-43/2012-418.

¹⁶³ Dokument opr. št. 306-43/2012-169, na podlagi zahteve podjetja GEOPLIN z dne 9. 1. 2015 (dokument opr. št. 306-43/2012-164 in dokument opr. št. 306-43/2012-165).

¹⁶⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-216, na podlagi zahteve podjetja GEOPLIN z dne 3. 9. 2015 (dokument opr. št. 306-43/2012-214 in dokument opr. št. 306-43/2012-215).

¹⁶⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-272, na podlagi zahteve podjetja GEOPLIN z dne 28. 9. 2015 (dokument opr. št. 306-43/2012-222 in dokument opr. št. 306-43/2012-237).

¹⁶⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-339, na podlagi zahteve podjetja GEOPLIN z dne 26. 10. 2015 (dokument opr. št. 306-43/2012-333).

¹⁶⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-384, na podlagi zahteve podjetja GEOPLIN z dne 5. 1. 2016 (dokument opr. št. 306-43/2012-381).

¹⁶⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-402, na podlagi zahteve podjetja GEOPLIN z dne 14. 4. 2016 (dokument opr. št. 306-43/2012-399 in dokument opr. št. 306-43/2012-400).

57. Agencija je podjetju GEOPLIN omogočila vpogled v spis tudi dne 20. 11. 2015, in sicer na podlagi zahteve podjetja GEOPLIN¹⁶⁹, vendar je Agencija podjetju GEOPLIN omogočila vpogled le v nezaupne različice dokumentov spisa predmetne zadeve, ne pa tudi v zaupne različice dokumentov zadeve, čeprav je podjetje GEOPLIN zahtevalo tudi vpogled v te dokumente¹⁷⁰. Kopije dokumentov, ki jih je pooblaščenec podjetja GEOPLIN označil na vpogledu v spis, je Agencija izročila pooblaščenцу dne 4. 12. 2015 in dne 7. 12. 2015¹⁷¹.
58. Agencija je dne 14. 12. 2015 v odgovor prejela tožbo podjetja GEOPLIN zoper sklep o zavrnitvi zahteve za vpogled v spis z dne 20. 11. 2015¹⁷². Odgovor na tožbo je Agencija posredovala Upravnemu sodišču Republike Slovenije dne 13. 1. 2016¹⁷³.
59. Agencija je po izdaji Dopolnitve PRD podjetju GEOPLIN omogočila vpogled v spis in izročila kopije relevantne dokumentacije še dne 14. 12. 2016¹⁷⁴ in dne 22. 3. 2017¹⁷⁵.
60. Dne 14. 2. 2017 je Agencija prejela sklep Upravnega sodišča št. I U 1725/2015-11 z dne 7. 2. 2017¹⁷⁶, s katerim je sodišče zavrglo tožbo podjetja GEOPLIN zoper akt Agencije o zavrnitvi zahteve za vpogled v spis z dne 20. 11. 2015.
61. Agencija je dne 15. 3. 2017 prejela prošnjo podjetja GEOPLIN za pregled spisa predmetne zadeve¹⁷⁷, v zvezi s katero je dne 4. 4. 2017 posredovala določenim naslovnikom, ki so odgovorili na zahtevo Agencije za posredovanje podatkov¹⁷⁸ in se v svojih odgovorih sklicevali na varstvo tajnosti identitete vira v skladu s 17. členom ZPOmK-1, zahtevo za posredovanje podatkov¹⁷⁹, s katero jih je pozvala, da posredujejo Agenciji utemeljitev, zakaj bi jim razkritje informacij/podatkov iz njihovega odgovora na zahtevo Agencije za posredovanje podatkov, iz katerih je mogoče razbrati njihovo identiteto, verjetno povzročilo občutno škodo. Agencija je na to zahtevo za posredovanje podatkov prejela več odgovorov¹⁸⁰.

Druge vloge stranke in dejanja Agencije

62. Dne 5. 8. 2015 je Agencija prejela pripravljeno vlogo podjetja GEOPLIN¹⁸¹, v kateri je izpostavilo posamezne ugotovitve in navodila Upravnega sodišča Republike Slovenije v predmetni zadevi ter posredovalo še dodatna pojasnila in dokaze v zvezi z ugotovitvami in očitki Agencije v Odločbi¹⁸².
63. Dne 25. 2. 2016 je Agencija od podjetja GEOPLIN prejela prošnjo za sestanek¹⁸³, na katero je Agencija odgovorila dne 2. 3. 2016¹⁸⁴. Podjetje GEOPLIN je nato sporočilo¹⁸⁵,

¹⁶⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-373, na podlagi zahteve podjetja GEOPLIN z dne 9. 11. 2015 (dokument opr. št. 306-43/2012-341 in dokument opr. št. 306-43/2012-342).

¹⁷⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-374.

¹⁷¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-378 in dokument opr. št. 306-43/2012-379.

¹⁷² Dokument opr. št. 306-43/2012-380.

¹⁷³ Dokument opr. št. 306-43/2012-385.

¹⁷⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012/425, dokument opr. št. 306-43/2012/426, dokument opr. št. 306-43/2012/427.

¹⁷⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012/438 in dokument opr. št. 306-43/2012/439 (zapisnik o ustni izjavi stranke postopka).

¹⁷⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012/434.

¹⁷⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012/435 in dokument opr. št. 306-43/2012/436.

¹⁷⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012/217 z dne 25. 9. 2015.

¹⁷⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012/443.

¹⁸⁰ Dokumenti št. 306-43/2012/444 do št. 306-43/2012/452.

¹⁸¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-209.

¹⁸² Dokument opr. št. 306-43/2012-162.

¹⁸³ Dokument opr. št. 306-43/2012-388 in dokument opr. št. 306-43/2012-389.

¹⁸⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-391.

¹⁸⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-392.

da bo na Agencijo naslovilo morebitno novo prošnjo za sestanek, vendar Agencija take prošnje ni prejela.

64. Dne 12. 5. 2017 in dne 15. 6. 2017 je v prostorih Agencije potekal sestanek s stranko postopka¹⁸⁶.
65. Podjetje GEOPLIN je dne 3. 7. 2017 posredovalo Agenciji prošnjo za pregled in posvet glede načina konkurenčno skladnega nastopanja na trgu dobave zemeljskega plina, s katero je zaprosilo Agencijo za pridobitev nezavezujočega mnenja glede skladnosti predlaganega načina nastopanja na trgu¹⁸⁷.
66. Dne 6. 7. 2017 je Agencija posredovala zahtevo za posredovanje podatkov na JARSE¹⁸⁸ in dne 10. 7. 2017 in 11. 7. 2017 prejela njen odgovor¹⁸⁹.
67. Upravno sodišče Republike Slovenije je dne 11. 7. 2017 izdalo sodbo¹⁹⁰, s katero je zavrnilo tožbo podjetja GEOPLIN zoper sklep Agencije, s katerim je slednja zavrnila zahtevek stranke postopka za vračilo denarne kazni, ki je bila plačana na podlagi sklepa Agencije št. 306-43/2012-51 z dne 25. 10. 2013.
68. Agencija je dne 26. 7. 2017 izdala dopolnitev povzetka relevantnih dejstev¹⁹¹ in dne 11. 8. 2017 prejela izjavo o dopolnitvi povzetka relevantnih dejstev¹⁹². Dne 11. 8. 2017 je s strani pooblaščenca stranke prejela pripravljeno vlogo s predlogom zavez¹⁹³.

Izločitev uradnih oseb

69. Dne 14. 5. 2015 je Agencija prejela sodbo Upravnega sodišča Republike Slovenije I U 1668/2014-9 z dne 21. 4. 2015¹⁹⁴, s katero je zavrnilo tožbo podjetja GEOPLIN zoper sklep Agencije št. 306-43/2012-138 z dne 19. 9. 2014, s katerim je Agencija zavrnila predlog podjetja GEOPLIN za izločitev direktorja Agencije Andreja Kraška iz predmetnega postopka.
70. Dne 29. 5. 2015 je Agencija prejela sodbo Upravnega sodišča Republike Slovenije I U 1669/2014-8 z dne 12. 5. 2015¹⁹⁵, s katero je zavrnilo tožbo podjetja GEOPLIN zoper sklep Agencije št. 306-43/2012-140 z dne 19. 9. 2014, s katerim je Agencija zavrgla predlog podjetja GEOPLIN za izločitev pooblaščenca uradne osebe Davida Vogrinca iz postopka odločanja v predmetnem postopku in zavrnila predlog za izločitev navedene uradne osebe iz postopka vodenja predmetnega postopka.
71. Podjetje GEOPLIN je v izjavi o dejstvih in okoliščinah v zvezi z denarno kaznijo posredovalo Agenciji tudi predlog za izločitev v predlogu navedenih uradnih oseb Agencije iz predmetnega postopka¹⁹⁶. O predlogu podjetja GEOPLIN je Svet Agencije odločil dne 17. 5. 2016, in sicer je s sklepom¹⁹⁷ zavrnil predlog podjetja GEOPLIN za izločitev uradne osebe Agencije Davida Vogrinca iz postopka vodenja v predmetni

¹⁸⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012/460.

¹⁸⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012/454.

¹⁸⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012/455.

¹⁸⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012/457 in dokument opr. št. 306-43/2012/458.

¹⁹⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012/459.

¹⁹¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-461.

¹⁹² Dokument opr. št. 306-43/2012-463.

¹⁹³ Dokument opr. št. 306-43/2012-462.

¹⁹⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-197.

¹⁹⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-201.

¹⁹⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-403.

¹⁹⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-408.

zadevi, zavrgel predlog za izločitev te iste osebe iz postopka odločanja v predmetni zadevi in tudi predlog za izločitev ostalih uradnih oseb Agencije, navedenih v predlogu podjetja GEOPLIN, iz postopka odločanja in vodenja v predmetni zadevi.

72. Agencija je dne 29. 3. 2017 izdala sklep, s katerim je predlog stranke za izločitev javnega uslužbenca Agencije Davida Vogrinca iz postopka in vodenja postopka predmetne upravne zadeve, ki ga je stranka postopka posredovala Agenciji v izjavi o Dopolnitvi PRD, zavrnila¹⁹⁸. Stranki postopka je bil predmetni sklep vročen dne 31. 3. 2017.

Sklep o denarni kazni zaradi oviranja preiskave

73. Vrhovno sodišče Republike Slovenije je dne 25. 11. 2015 s sklepom X Ips 326/2014-20 odločilo, da se reviziji podjetja GEOPLIN zoper sodbo Upravnega sodišča Republike Slovenije I U 1851/2013-6 z dne 11. 6. 2014 ugotovi, izpodbijana sodba razveljavi in se zadeva vrne Upravnemu sodišču v novo sojenje¹⁹⁹. Upravno sodišče Republike Slovenije je nato s sodbo IU 1824/2015-22 z dne 23. 2. 2016²⁰⁰ ugodilo tožbi podjetja GEOPLIN zoper sklep Agencije o denarni kazni zaradi oviranja preiskave²⁰¹, sklep odpravilo ter vrnilo zadevo Agenciji v ponovno odločanje. Hkrati je sodišče naložilo Agenciji, da povrne podjetju GEOPLIN stroške postopka. Zoper sklep sodišča o stroških je Agencija vložila pritožbo, o kateri sodišče še ni odločilo²⁰².

74. Agencija je dne 18. 3. 2016 prejela zahtevek podjetja GEOPLIN za vračilo plačane denarne kazni zaradi oviranja preiskave²⁰³, katerega je Agencija dne 21. 3. 2016 s sklepom²⁰⁴ zavrnila. Omenjeni sklep je bil podjetju GEOPLIN vročen dne 22. 3. 2016, kar je razvidno iz podpisane vročilnice v spisu. Agencija je dne 8. 4. 2016 prejela tožbo podjetja GEOPLIN²⁰⁵ zoper prej navedeni sklep. Agencija je dne 25. 4. 2016 sodišču posredovala odgovor na tožbo²⁰⁶ ter kopijo relevantnih dokumentov predmetne zadeve.

75. Agencija je dne 7. 4. 2016 na podlagi navodil iz sodbe Upravnega sodišča Republike Slovenije I U 1824/2015-22 z dne 23. 2. 2016²⁰⁷ izdala seznaničev z dejstvi in okoliščinami zadeve²⁰⁸ o nameri izdaje sklepa o denarni kazni zaradi oviranja pooblaščenih oseb pri izvajanju pooblastil pri opravljanju preiskave zoper podjetje GEOPLIN, v kateri je Agencija navedla, da se lahko podjetje GEOPLIN v roku 15 dni od njenega prejema izjavi o vseh dejstvih, okoliščinah in dokazih, vsebovanih v seznaničevu. Seznaničev je bila podjetju GEOPLIN vročena dne 8. 4. 2016, kar je razvidno iz podpisane vročilnice v spisu.

76. Podjetje GEOPLIN je Agenciji dne 21. 4. 2016 posredovalo izjavo o dejstvih in okoliščinah v zvezi z denarno kaznijo²⁰⁹.

¹⁹⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012/442.

¹⁹⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-386.

²⁰⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-390.

²⁰¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-51.

²⁰² Dokument opr. št. 306-43/2012-393.

²⁰³ Dokument opr. št. 306-43/2012-394.

²⁰⁴ Dokument opr. št. 306-43/2012-395.

²⁰⁵ Dokument opr. št. 306-43/2012-398.

²⁰⁶ Dokument opr. št. 306-43/2012-405.

²⁰⁷ Dokument opr. št. 306-43/2012-390.

²⁰⁸ Dokument opr. št. 306-43/2012-396 in dokument opr. št. 306-43/2012-397.

²⁰⁹ Dokument opr. št. 306-43/2012-403.

77. Agencija je nato dne 22. 7. 2016 izdala sklep²¹⁰, s katerim je podjetju GEOPLIN naložila denarno kazen v višini 964.648,64 EUR zaradi oviranja pooblaščenih oseb Agencije pri izvajanju pooblastil iz drugega odstavka 29. člena ZPOmK-1. Omenjeni sklep je bil podjetju GEOPLIN vročen dne 25. 7. 2016, kar je razvidno iz podpisane vročilnice v pisu.
78. Agencija je dne 25. 8. 2016 prejela tožbo podjetja GEOPLIN²¹¹ zoper sklep Agencije o izrečenih denarni kazni. Agencija je dne 26. 9. 2016 Upravnemu sodišču Republike Slovenije posredovala odgovor na tožbo²¹² ter kopijo relevantnih dokumentov predmetne zadeve, na priloženem elektronskem nosilcu. Sodišče o predmetni zadevi še ni odločilo.

III. GOSPODARSKA PANOGA

79. Trgovanje z zemeljskim plinom je usklajevanje ponudbe in povpraševanja po zemeljskemu plinu ter storitvah v zvezi s tem na območju Republike Slovenije. Udeleženci trga zemeljskega plina v Sloveniji so trgovci (uvozniki), sistemski operaterji²¹³, dobavitelji zemeljskega plina končnim odjemalcem in končni odjemalci zemeljskega plina. Za nadzor nad delovanjem trga z zemeljskim plinom skrbi JARSE.
80. Slovenija nima svojih virov zemeljskega plina in je odvisna predvsem od drugih virov. Uvozniki zemeljskega plina so ponudniki zemeljskega plina v Sloveniji, ki dobavljajo zemeljski plin na mejo Republike Slovenije²¹⁴. Uvozniki zemeljskega plina so trgovci in/ali dobavitelji zemeljskega plina. Največji uvoznik zemeljskega plina v Sloveniji je podjetje GEOPLIN, ki je v letu 2012 uvozilo 90,3 % vsega zemeljskega plina. Drugi največji uvoznik zemeljskega plina v letu 2012 pa je bilo podjetje Adriaplin, ki je začelo z uvozom zemeljskega plina v letu 2007. V letu 2012 je kot uvoznik zemeljskega plina pričelo delovati tudi podjetje GEN-I, vendar delež vseh preostalih uvoznikov skupaj ni presegel 10 %.
81. Zemeljski plin se do odjemalcev prenaša po plinovodnih omrežjih v plinastem stanju. Zemeljski plin se do odjemalcev prenaša po prenosnem omrežju in distribucijskih omrežjih. Prenos in distribucijo zemeljskega plina opravljajo sistemski operaterji, katerih dejavnost je regulirana²¹⁵. Dejavnost sistema operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina v obliki obvezne republiške gospodarske javne službe izvaja družba PLINOVODI. Dejavnost sistema operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina se izvaja v obliki izbirne lokalne gospodarske javne družbe.
82. Z zemeljskim plinom iz prenosnega omrežja se oskrbujejo distributerji zemeljskega plina in končni odjemalci²¹⁶ zemeljskega plina priključeni neposredno na prenosno omrežje, iz distribucijskega omrežja pa se preko distributerjev zemeljskega plina oskrbujejo ostali končni odjemalci. Glede na ponudnike in odjemalce zemeljskega plina se trg zemeljskega plina v Sloveniji deli na veleprodajni in maloprodajni trg zemeljskega plina²¹⁷.

²¹⁰ Dokument opr. št. 306-43/2012-410.

²¹¹ Dokument opr. št. 306-43/2012-411.

²¹² Dokument opr. št. 306-43/2012-412.

²¹³ Gre za sistemske operaterje prenosnega in distribucijskega omrežja ter skladišč zemeljskega plina.

²¹⁴ Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji za leto 2012.

²¹⁵ Glej Energetski zakon (EZ-1), Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15; v nadaljevanju: EZ-1.

²¹⁶ S pojmom »končni odjemalec« je mišljen odjemalec, ki kupuje plin za lastno rabo.

²¹⁷ Podatki o delitvi na maloprodajni in veleprodajni trg v Sloveniji so pridobljeni iz Poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2011, dostopno na http://www.agen-rs.si/dokumenti/36/2/2012/Letno_porocilo_JARSE_ENERGETIKA_SLO_za_2012_1761.pdf.

- # Pot zemeljskega plina
-
- The diagram illustrates the flow of natural gas from extraction to end-users. It begins with 'Črpanje ZP - vrtnice' (Gas extraction - wells) in the 'oblasti Rusije, Azerije, severne Evrope' (regions of Russia, Azerbaijan, and Northern Europe). The gas is then transported via 'Prenos ZP po mednarodnih cevovodih' (Transmission of natural gas through international pipelines) with a diameter of 1013 mm. This stage involves 'Velika podzemna skladišča ZP' (Large underground natural gas storage). The gas then moves to 'Prenos ZP po slovenskem omrežju' (Transmission of natural gas through the Slovenian network) with a diameter of 850 mm. This stage includes a 'Dispečerski center po omrežju' (Network dispatch center) for 'nadzor prenosa ZP po omrežju' (monitoring of natural gas transmission through the network) and 'Kompressorje postaje' (compressor stations) for 'zviševanje tlaka v ceveh' (increasing pressure in pipes). The gas is then delivered to 'Neposredni uporabniki' (Direct users), which includes 'Distributerji ZP' (Natural gas distributors) and 'Industrija' (Industry). Finally, the gas is distributed through 'Prenos ZP po lokalnih plinskih cestah/manjših plinovodih' (Transmission of natural gas through local gas mains/smaller pipelines) to 'Blok' (Block), 'Hiše' (House), 'Šole' (School), 'Vrtci' (Kindergarten), and 'Bolnišnice' (Hospitals).
- ```
graph TD; A[Črpanje ZP - vrtnice
oblasti Rusije, Azerije,
severne Evrope] --> B[Prenos ZP po mednarodnih
cevovodih
premer cevi
1013 mm]; B <--> C[Velika podzemna
skladišča ZP]; B --> D[Prenos ZP po slovenskem omrežju
premer cevi
850 mm]; D --> E[Dispečerski
center
nadzor prenosa ZP
po omrežju]; D --> F[Kompressorje
postaje
zviševanje tlaka
v ceveh]; D --> G[Neposredni uporabniki]; G --> H[Distributerji ZP]; G --> I[Industrija]; H --> J[Prenos ZP po
lokalnih plinskih cestah/manjših plinovodih]; I --> J; J --> K[Blok]; J --> L[Hiše]; J --> M[Šole]; J --> N[Vrtci]; J --> O[Bolnišnice];
```

Vir: [http://www.zemeljski-plin.si/si/o\\_zemeljskem\\_plinu/crpanje\\_in\\_pot\\_2](http://www.zemeljski-plin.si/si/o_zemeljskem_plinu/crpanje_in_pot_2)

#### IV. DEJANSKO STANJE

85. Iz podatkov, pridobljenih od podjetja GEOPLIN pred uvedbo postopka, in iz dokumentov, pridobljenih med preiskavo, [REDACTED] v [REDACTED] b

<sup>218</sup> Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji za leto 2012, str. 71.

219 *ibidem.*

[REDACTED] v,  
[REDACTED] ja  
[REDACTED] z  
[REDACTED] od  
[REDACTED] 5

[REDACTED]<sup>220</sup>. V skladu s prakso Evropske komisije pri vertikalnih pogodbah na področju energetskih virov je takšna ročnost pogodb sporna<sup>221</sup>, saj lahko vodi v zaprtje trga in generira verjetnost kršitve 102. člena PDEU in posledično tudi 9. člena ZPOmK-1. Sklepanje enoletnih pogodb že lahko predstavlja dovolj dolgo referenčno obdobje, ki preko povečanega pritiska na nasprotno stranko lahko pomembno učinkuje na razmere konkurenčnosti trga, o čemer se je že izreklo tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije<sup>224</sup>. Glede na velik tržni delež podjetja GEOPLIN na upoštevem trgu (in še veliko višji delež pri uvozu zemeljskega plina v Republiko Slovenijo) in zelo dolge ročnosti pogodb o dobavi zemeljskega plina Agencija meni, da je podjetje GEOPLIN v referenčnem obdobju nadzorovalo skoraj ves uvoz zemeljskega plina in posledično tudi trge na nižjih ravneh oskrbne verige s plinom, kar subsekventno kaže na verjetnost omejevanja dostopa do velikega dela upoštevnega trga in izjemno močan položaj podjetja GEOPLIN na upoštevem trgu. To pa povečuje verjetnost ravnanja, ki ščiti ta položaj. Dodatno pa je podjetje GEOPLIN v dolgoročne pogodbe vstavljalo klavzule, ki bi po mnenju Agencije lahko imele negativen učinek na možnost odjemalcev, da izberejo drugega dobavitelja glede na lastne potrebe.

86. [REDACTED] ka  
[REDACTED] ni  
[REDACTED] :

- [REDACTED] la  
[REDACTED] al [REDACTED] a  
[REDACTED] lo  
[REDACTED] a  
[REDACTED] ne  
[REDACTED] s

- [REDACTED] in  
[REDACTED] i, [REDACTED] e [REDACTED] e [REDACTED]  
[REDACTED] i [REDACTED] i [REDACTED] i [REDACTED] i [REDACTED] e [REDACTED] e [REDACTED]  
[REDACTED] h [REDACTED] i [REDACTED] c [REDACTED] e  
[REDACTED] "

- [REDACTED] a  
[REDACTED] a  
[REDACTED] c  
[REDACTED] i [REDACTED] i [REDACTED] li [REDACTED] j [REDACTED] e [REDACTED] e  
[REDACTED]  
[REDACTED] e [REDACTED] e [REDACTED] r [REDACTED]

<sup>220</sup> Dokument opr. št. 306-43/2012-4.

<sup>221</sup> Dokument opr. št. 306-43/2012/6.

<sup>222</sup> Glej Tabelo št. 1 v prilogi odpravljena odločbe.

<sup>223</sup> Glej npr. odločbo Evropske komisije v zadevi COMP/37.966 *Distrigaz*, kjer so bila kot sporna označena ravnanja podjetja Distrigaz, ki je imelo sklenjenih 60 % pogodb o dobavi zemeljskega plina z ročnostjo nad 1 letom, ter 30 % pogodb z ročnostjo nad 3 leta.

<sup>224</sup> Sodba Vrhovnega sodišča Republike Slovenije št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, paragraf 35.

[REDACTED] ru  
[REDACTED] a [REDACTED] h [REDACTED] n [REDACTED] ja [REDACTED], [REDACTED] e [REDACTED] l, [REDACTED] e [REDACTED] a  
[REDACTED] ja [REDACTED] n [REDACTED] u [REDACTED] e [REDACTED] a [REDACTED]  
[REDACTED] e [REDACTED] e [REDACTED] a [REDACTED] cu [REDACTED] e  
[REDACTED] o [REDACTED], [REDACTED] ja [REDACTED] o [REDACTED] t [REDACTED] o [REDACTED] o [REDACTED]  
[REDACTED] o [REDACTED] o [REDACTED] o [REDACTED] te [REDACTED]). [REDACTED] te [REDACTED] e [REDACTED]  
[REDACTED] io [REDACTED] i [REDACTED] te [REDACTED] e, [REDACTED] a [REDACTED] de [REDACTED] a  
[REDACTED] e [REDACTED] 1

\_\_\_\_\_ ru \_\_\_\_\_ ec a  
 \_\_\_\_\_ se \_\_\_\_\_ e \_\_\_\_\_ e \_\_\_\_\_ a b  
 \_\_\_\_\_

[REDACTED] u, [REDACTED] ec y  
[REDACTED] m [REDACTED] ie [REDACTED] e [REDACTED] h [REDACTED]  
[REDACTED] ec [REDACTED] st [REDACTED] ec [REDACTED] i  
[REDACTED] no [REDACTED] ta [REDACTED] ".  
[REDACTED]

- porabiti v času trajanja pogodbe [REDACTED] ja  
[REDACTED] ev  
[REDACTED] ej  
[REDACTED] eč  
[REDACTED] a  
[REDACTED] o  
[REDACTED] al  
[REDACTED] ati  
[REDACTED] pe  
[REDACTED] u  
[REDACTED] h  
[REDACTED] ko  
[REDACTED] e  
[REDACTED] a"  
[REDACTED] je  
[REDACTED] ni  
[REDACTED] no  
[REDACTED] na  
[REDACTED] h  
[REDACTED] c  
[REDACTED] ali  
[REDACTED] e.

226 [REDACTED] ko  
[REDACTED] ne

## V. PRESOJA RAVNANJ Z VIDIKA PRAVIL KONKURENCE

### 1. Pristojnost Agencije

88. V skladu z 12. členom ZPOmK-1 je Agencija organ, ki je pristojen za nadzor nad izvajanjem določb ZPOmK-1 ter 101. in 102. člena PDEU (prej 81. in 82. člena Pogodbe ES).

89. Od 1. 5. 2004 dalje je Agencija pristojna, da v skladu z Uredbo Sveta o izvajanju pravil o konkurenci iz določb 81. in 82. člena Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti št. 1/2003/ES z dne 16. decembra 2002<sup>227</sup> vodi postopke o kršitvah določb 81. in 82. člena PES (sedaj 101. in 102. člen PDEU). Glede na to, da se ravnanje podjetja, ki je opisano v tej odločbi, nanaša na obdobje po 1. 5. 2004, Agencija glede na okoliščine tega primera v predmetni zadevi vodi postopek in uporablja tudi določbo 102. člena PDEU.

### 2. Pojem podjetje

90. ZPOmK-1 v 1. točki 3. člena opredeljuje pojem podjetje kot subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegovo pravnoorganizacijsko obliko in lastninsko pripadnost. Pojem podjetje v PDEU ni opredeljen, vendar iz evropske sodne prakse izhaja, da pokriva katerikoli subjekt, ki se ukvarja z gospodarsko dejavnostjo, ne glede na pravni status in način financiranja<sup>228</sup>.

91. Podjetje GEOPLIN je skladno z Zakonom o gospodarskih družbah<sup>229</sup> organizirano kot družba z omejeno odgovornostjo. Iz pregleda dejavnosti podjetja GEOPLIN je nedvomno razvidno, da opravlja gospodarsko dejavnost na trgu<sup>230</sup>. Tako Agencija v predmetni zadevi ugotavlja, da je podjetje GEOPLIN podjetje v smislu določb 9. člena ZPOmK-1 ter 102. člena PDEU.

### 3. Upoštevni trg

92. Upoštevni trg je v skladu s šesto točko 3. člena ZPOmK-1 trg, ki ga določata upoštevni proizvodni/storitveni trg in upoštevni geografski trg.

93. Agencija za namen te odločbe o sprejemu zavez v nadaljevanju zgolj okvirno predstavlja svoj vidik glede opredelitve upoštevnega trga na podlagi opravljene analize in pridobljenih podatkov, in sicer se je po njenem mnenju v predmetni zadevi treba osredotočiti na trg dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem s prenosnega omrežja v Republiki Sloveniji, kar je natančneje pojasnjeno v nadaljevanju te odločbe.

#### 3.1. Upoštevni proizvodni trg

94. Upoštevni proizvodni/storitveni trg je v skladu s sedmo točko 3. člena ZPOmK-1 trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe.

<sup>227</sup> Ur. l. L 1 z dne 4. 1. 2003; v nadaljevanju: Uredba 1/2003.

<sup>228</sup> Glej npr. sodba Splošnega sodišča T-513/93 Consiglio Nazionale degli spedizionieri Doganali v Commission (2000) ECR II-1807, para. 36.

<sup>229</sup> Ur. l. RS, št. 65/09-UPB3, 83/09 Odl.US: U-I-165/08-10, Up-1772/08-14, Up-379/09-8, 33/11, 91/11, 100/11 Skl.US: U-I-311/11-5.

<sup>230</sup> <http://www.ajpes.si/prs/podjetje.asp?s=1&e=119230&p=1>.

95. Upoštevni proizvodni/storitveni trg je v skladu s sedmo točko 3. člena ZPOmK-1 trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe.

96. Za potrebe predmetnega postopka se je Agencija v skladu s svojo predhodno oceno osredotočila na **trg dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem s prenosnega omrežja**. Agencija je trg z zemeljskim plinom najprej razdelila na več segmentov. Takšna delitev je skladna tudi z razdelitvijo, kot jo uporablja nacionalni energetski regulator<sup>231</sup> in Evropska komisija<sup>232</sup>. Namreč, glede na namen oziroma uporabo plina je po logiki stvari treba ločiti naslednje upoštevne proizvodne trge, in sicer pridobivanje in proizvodnja, prenos, distribucija, shranjevanje ter trgovanje in dobava. To je proces, potreben za uporabo zemeljskega plina, od pridobivanja do končnega uporabnika, ki je enak povsod ne glede na razmejitve, saj tehnično drugačna razdelitev ni mogoča. Upoštevni trg dobave zemeljskega plina nadalje vključuje dobavo zemeljskega plina trgovcem, velikim elektrarnam, velikim industrijskim odjemalcem, manjšim industrijskim odjemalcem in komercialnim odjemalcem ter dobavo gospodinjstvom. V zvezi s tem je Agencija okvirno določil upoštevni trg nadalje ločila glede na namen nabave/uporabe, torej ali gre za dobavo končnim odjemalcem, ki kupujejo zemeljski plin za svojo lastno rabo, ali distributerjem za nadaljnjo preprodajo, kar je tudi skladno s prakso drugih držav EU<sup>233</sup> in slovensko zakonodajo<sup>234</sup>. Torej, ločila je distributerje, ki plin nadalje preprodajajo končnim odjemalcem, namen njihove nabave pa je drugačen od namena industrijskih odjemalcev, ki plin porabljajo za namen proizvodnje. Prav tako je razlika v neposrednem priključku na visokotlačne cevovode prenosnega omrežja, pogodbenem odnosu neposredno z uvoznikom oziroma veleprodajalcem in dostop neposredno s prenosnega omrežja. Namreč, tudi pogajalsko izhodišče pri nabavi je drugačno, saj je za distributerja nabavna cena le ena od komponent cene njegovega produkta, ki jo šele prevladuje na končnega odjemalca, medtem ko industrijskim odjemalcem plin kot energent za potrebe proizvodnega procesa pomeni strošek proizvodnega procesa. Tako se je torej Agencija osredotočila na trg dobave zemeljskega plina končnim odjemalcem za potrebe izvajanja dejavnosti in s predvideno letno količino odjema nad 10.000 Sm<sup>3</sup><sup>235</sup>. Prav tako pa, zaradi razlike v načinu sklepanja pogodb za dobavo zemeljskega plina (kot je bilo pojasnjeno že zgoraj) oziroma namena, ni vključila malih industrijskih odjemalcev z distribucijskega omrežja (ki pogodb ne sklepajo neposredno z uvoznikom temveč z distributerjem) oziroma bolnišnic in drugih javnih ustanov, ki plina ne uporabljajo za namen izvajanja dejavnosti<sup>236</sup>. Zaradi navedenega, kjer gre za obče zakonitosti, ki ne variirajo od države do države oziroma niso odvisne od zunanjih dejavnikov, se pri splošni razdelitvi trgov v teoriji Agencija v celoti sklicuje na prakso Evropske komisije. V potrditev tega je Agencija preverjala tudi podatke slovenskega energetskega regulatorja, ki so potrdili navedbe oziroma mnenje Agencije.

97. Za namen izbora posameznega segmenta oziroma upoštevnega trga v predmetni zadevi pa je Agencija opravila analizo, ki je predstavljena v nadaljevanju. Agencija se je torej osredotočila na trg dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem s prenosnega omrežja, saj je ta po velikosti daleč največji (499 mio Sm<sup>3</sup>, glej sliko

<sup>231</sup> Npr. Poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji, dostopno na <http://www.agen-rs.si/>, gradiva.

<sup>232</sup> Npr. zadeva Evropske komisije COMP/M.3696 *E.ON/MOL*, zadeva Evropske komisije COMP/M.3410 *Total/Gaz de France*.

<sup>233</sup> Glej npr. zadevo hrvaškega konkurenčnega organa UP/I 030-02/2011-01/038 *CCA vs. Prirodni plin d.o.o.*, Zagreb, zadevo nemškega konkurenčnega organa B8-124/11 – *Enovos / ESW* in B8-94/11 – *RWE / Unna*.

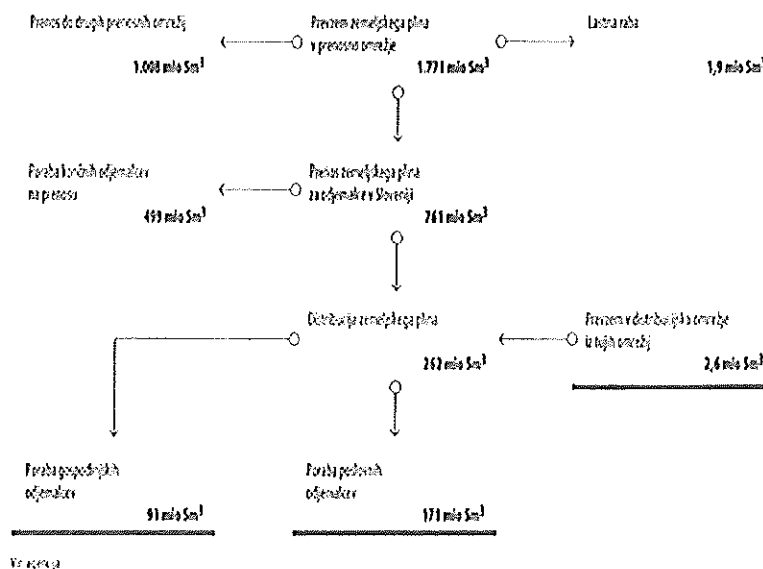
<sup>234</sup> Glej EZ-1.

<sup>235</sup> Kar je skladno tudi z opredelitvijo JARSE in opredelitvijo v EZ-1, kjer je manjši industrijski odjemalec definiran kot negospodinjstveni odjemalec zemeljskega plina, katerega predvidena povprečna letna poraba ne presega 10.000 Sm<sup>3</sup>; vir: [www.agen-rs.si](http://www.agen-rs.si).

<sup>236</sup> Agencija s terminom odjemalec oziroma industrijski odjemalec za potrebe tega postopka šteje torej končnega industrijskega odjemalca plina s prenosnega omrežja s predvideno letno porabo plina nad 10.000 Sm<sup>3</sup>.

spodaj), pri tem pa se zaradi zgoraj navedenega ni posvetila analizi trga distribucije zemeljskega plina, saj je namen (torej dobava distributerjem z namenom preprodaje zemeljskega plina končnim odjemalcem z distribucijskega omrežja) tam drugačen, prav tako pa so veliko manjše prenesene količine zemeljskega plina (262 mio Sm<sup>3</sup>, glej sliko spodaj).

Slika S4:



Vir: Poročilo o stanju na področju energije v Sloveniji za leto 2014, JARSE<sup>237</sup>.

98. Pri opredelitvi upoštevnega proizvodnega trga je Agencija upoštevala tudi usmeritve iz Obvestila komisije o opredelitvi upoštevnega trga za namene konkurenčnega prava Skupnosti<sup>238</sup>.

99. Iz sedme točke 3. člena ZPOmK-1 sledi, da je opredelitev upoštevnega trga povezana z zamenljivostjo: če se ugotovi, da so proizvodi/storitve zamenljivi, so na istem proizvodnem/storitvenem trgu. Namen opredelitve upoštevnega proizvodnega trga je prepoznavanje omejitev, s katerimi se soočajo udeleženci na trgu in ki vplivajo na njihovo obnašanje na trgu. Gre za tri glavne konkurenčne omejitve in te so zamenljivost povpraševanja, zamenljivost ponudbe in potencialna konkurenca. Opredelitev upoštevnega proizvodnega trga v prvem koraku upošteva ugotavljanje zamenljivosti povpraševanja oziroma ponudbe in v drugem koraku presojo dejanskih konkurenčnih razmer na trgu, pri čemer je za opredelitev upoštevnega trga najpomembnejša zamenljivost povpraševanja, saj ta predstavlja najbolj neposredno in učinkovito silo discipliniranja udeležencev na trgu. Ponudniki namreč ne morejo imeti pomembnega vpliva na cene in ostale prodajne pogoje določenega proizvoda/storitve, če so potrošniki v položaju, da z lahkoto preidejo na razpoložljive substitute. Presoja zamenljivost ponudbe in potencialne konkurence kot omejevalna dejavnika pa se uporablja predvsem pri ugotavljanju tržne moči.

100. Presoja zamenljivosti povpraševanja vsebuje določitev obsega proizvodov, ki jih potrošnik smatra za nadomestljive. Eden izmed ključnih načinov določitve je, da se

<sup>237</sup> Vir: spletna stran [www.agen-rs.si](http://www.agen-rs.si), gradiva.

<sup>238</sup> Obvestilo Komisije o opredelitvi upoštevnega trga za namene konkurenčnega prava Skupnosti, Uradni list Evropske unije UL C 372, 9.12.1997.



preveri oziroma oceni kakšen je odziv kupca ob majhni, v razponu od 5 % do 10 %, stalni spremembi relativnih cen določenega proizvoda/storitve<sup>239</sup>, kar v nadaljevanju omogoča, da v opredelitev upoštevne trga lahko vključimo ali iz nje izključimo dodatne proizvode/storitve. Zamenljivost proizvodov/storitev s substituti z vidika analize lastnosti in namena uporabe proizvoda omogoča, da se omeji področje proučevanja možnih substitutov, pri čemer to samo po sebi še ne zadostuje za odločitev o tem ali sta dva proizvoda zamenljiva, saj je odzivnost kupcev na relativne spremembe v cenah odvisna tudi od drugih dejavnikov.

101. Agencija je pri okvirni opredelitvi upoštevne proizvodne trga za namen predmetne odločbe izhajala iz presoje zamenljivosti povpraševanja, pri čemer je izvedla analizo ravnanja udeležencev, industrijskih odjemalcev s prenosnega omrežja, na opredeljenem upoštevni proizvodni trgu dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem s prenosnega omrežja, pri katerih je preverjala, ali bi v primeru trajnega povečanja relativnih cen zemeljskega plina v razponu med 5 % do 10 % prešli na razpoložljive zamenljive proizvode, ter na podlagi tega preučila možnosti ožje/širše opredelitve upoštevne proizvodne trga.

102. [redacted] u:  
[redacted] k [redacted] v  
[redacted] s  
[redacted] e  
[redacted] ja

103. [redacted] o  
[redacted] 00  
[redacted] v  
[redacted] v,  
[redacted] o  
[redacted] ev  
[redacted] v  
[redacted] jo  
[redacted] a  
[redacted] 4  
[redacted] eti  
[redacted] z  
[redacted] v  
[redacted] z  
[redacted] se

104. [redacted] ce  
[redacted] so  
[redacted] ed  
[redacted] a  
[redacted] po  
[redacted] ni

<sup>239</sup> Gre za t.i. SSNIP test (small but significant and non-transitory increase in price), v okviru katerega se ugotavlja, ali zvišanje cene proizvoda povzroči, da stranke pričnejo kupovati druge razpoložljive zamenljive proizvode v takšni meri, da se zvišanje cen izkaže za nekoristno z vidika prihodkov.

<sup>240</sup> Dokument opr. št. 306-43/2012-217.

<sup>241</sup> Glej opis postopka zgoraj.

<sup>242</sup> Dokument opr. št. 306-43/2012-6 in dokument opr. št. 306-43/2012-4.

[redacted] ca,  
[redacted] 3  
[redacted] a.

[redacted] bo  
[redacted] je  
[redacted] la  
[redacted] a  
[redacted] 39  
[redacted] ak  
[redacted] ga  
[redacted] a 73  
[redacted] s  
[redacted] je  
[redacted] k  
[redacted] s

[redacted] en  
[redacted] etij  
[redacted] z.  
[redacted] a,

[redacted] ko  
[redacted] a  
[redacted] za  
[redacted] h  
[redacted] ih  
[redacted] v [redacted] 7  
[redacted] ej  
[redacted] %)  
[redacted] in  
[redacted] e,  
[redacted] e  
[redacted] ta

[redacted] da  
[redacted] no  
[redacted] e,  
[redacted] ci  
[redacted] %)  
[redacted] e.  
[redacted] ga  
[redacted] ov  
[redacted] na  
[redacted] si  
[redacted] s  
[redacted] vi  
[redacted] ve

<sup>243</sup> Dokument opr. št. 306-43/2012-7.

<sup>244</sup> Vir: <https://www.agen-rs.si/gradiva>.

<sup>245</sup> Zajeto je obdobje po liberalizaciji, vključno z letom 2014 kot zadnjim celotnim letom pred pripravo vprašalnikov.

<sup>246</sup> Vir: <https://www.agen-rs.si/gradiva>.

[redacted] e.  
[redacted] jih  
[redacted] z  
[redacted]

[redacted] m  
[redacted] jih  
[redacted] %  
[redacted] ar  
[redacted] iv  
[redacted] %  
[redacted] ga  
[redacted] e  
[redacted] e  
[redacted] ta  
[redacted] no  
[redacted] v,  
[redacted] k  
[redacted]

[redacted] na  
[redacted] na  
[redacted] m  
[redacted] ot  
[redacted] m  
[redacted] ve  
[redacted] ih  
[redacted] di  
[redacted] v  
[redacted] po  
[redacted] po  
[redacted] 30  
[redacted] e  
[redacted] n,  
[redacted]

[redacted] ne  
[redacted] 25  
[redacted] nta  
[redacted] na  
[redacted] iti  
[redacted] o  
[redacted] e  
[redacted] bil  
[redacted] ih  
[redacted] Od  
[redacted] ko  
[redacted] ga  
[redacted] ne  
[redacted] e  
[redacted]

<sup>247</sup> Dokument opr. št. 306-43/2012-6 in dokument opr. št. 306-43/2012-7.

112. [redacted] vir  
[redacted] na  
[redacted] bil  
[redacted] bi  
[redacted] n.  
[redacted] ej  
[redacted] ilo  
[redacted] e  
[redacted] a  
[redacted] re

[redacted] to  
[redacted] a.  
[redacted] co  
[redacted] bil  
[redacted] m  
[redacted] u  
[redacted] ot  
[redacted] iri  
[redacted] bi  
[redacted] ni  
[redacted] ve  
[redacted] ni  
[redacted] bi  
[redacted] vo  
[redacted] ili  
[redacted] ga  
[redacted] m  
[redacted] g.

114. Agencija je tekom postopka ugotovila, da je odjem plina s prenosnega omrežja specifična dejavnost z lastnimi zakonitostmi, ki vključujejo predvsem velik pretok z velikim količinami plina, dostop neposredno s prenosnega omrežja ter pogodbeni odnos neposredno z uvoznikom plina. Agencija je sicer upoštevala tudi možnost razširitve upoštevnega trga z uvozom zemeljskega plina, vendar je bilo v Republiki Sloveniji npr. v letu 2012 v prenosno omrežje prevzetih 1967 mio Sm<sup>3</sup> zemeljskega plina, pri tem je bilo za prenos do drugih (tujih) prenosnih omrežij porabljenega 1103 mio Sm<sup>3</sup> plina. Lastna raba prenosnega omrežja je bila tako 1,6 mio Sm<sup>3</sup>. Poraba zemeljskega plina odjemalcev v Sloveniji je znašala približno 862 mio Sm<sup>3</sup><sup>248</sup>. Glede na opisano za potrebe konkurenčnopravne presoje ni relevanten celoten obseg zemeljskega plina v Republiki Sloveniji, saj ga je bilo več kot 50 % zgolj prenesenega preko Republike Slovenije kot tranzitne države do drugih (tujih) prenosnih omrežij. Naveden delež zemeljskega plina za potrebe konkurenčnopravne presoje ni relevanten, saj gre za zgolj za plin v tranzitu, ki nima vpliva v Sloveniji, saj ni ne prodaje ne porabe tega plina v Republiki Sloveniji. Agencija se je zato osredotočila na del plina 862 mio Sm<sup>3</sup>, ki je namenjen za porabo v Republiki Sloveniji. Ta plin se glede na strukturo omrežja in distribucijo zemeljskega plina prenaša v celoti po prenosnem omrežju, zaradi česar je Agencija kot relevanten trg upoštevala trg dobave in prenosa zemeljskega plina s prenosnega omrežja. Glede na količine, ki se dobavijo neposredno s prenosnega omrežja končnim odjemalcem, je Agencija upoštevala količino 573 mio Sm<sup>3</sup>, kar pomeni več kot [redacted] % celotne porabe zemeljskega plina v Republiki

<sup>248</sup> Ibidem.

Sloveniji<sup>249</sup>. Ker gre preostanek preko distribucijskih omrežij do distributerjev in končnih uporabnikov, ki so specifični in imajo drugačne potrebe in zahteve, saj gre za gospodinjne odjemalce, je Agencija kot relevanten trg za presojo določila trg dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem s prenosnega omrežja.

115. Glede na vse navedeno pri presoji upoštevne trga je Agencija kot upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg opredelila trg dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem s prenosnega omrežja. Agencija meni, da širše opredeljevanje trga v predmetni zadevi ni možno, saj zahteva dobava plina industrijskim odjemalcem določene specifikacije, ki navedeni trg ločujejo zlasti od trga dobave zemeljskega plina odjemalcem z distribucijskega omrežja. Za namen določitve upoštevne trga v predmetni zadevi je Agencija v ponovljenem postopku izvedla analizo, pri svoji opredelitvi pa se Agencija sklicuje na tudi na opredelitve upoštevne trgov v odločbah Evropske komisije in Sodišč<sup>250</sup>, saj se koncept dobave zemeljskega plina ne razlikuje od države do države članice, zato so paralele na mestu. Hkrati pa je treba poudariti, da mora Agencija v skladu z določbami Uredbe 1/2003 poskrbeti za enotno uporabo pravil konkurence Evropske unije.

### 3.2. Upoštevni geografski trg

116. Upoštevni geografski trg je v skladu z osmo točko 3. člena ZPOmK-1 trg, ki praviloma vključuje območje, na katerem si konkurenti na upoštevne proizvodnem/storitvenem trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji ali nakupu proizvodov ali storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ki ga je mogoče razlikovati od sosednjih območij, ker so pogoji konkurence na njih občutno drugačni.
117. Podjetje GEOPLIN je pri dobavi zemeljskega plina odjemalcem s prenosnega omrežja prisotno na celotnem območju Republike Slovenije<sup>251</sup>, saj znaša skupna dolžina prenosnega omrežja, na katerega so priključeni odjemalci, katerim zemeljski plin dobavlja podjetje GEOPLIN, 885 kilometrov<sup>252</sup> in je povezano s prenosnimi omrežji zemeljskega plina Avstrije, Italije in Hrvaške, torej na celotnem območju Republike Slovenije. Glede na navedeno je Agencija za potrebe tega postopka kot upoštevni geografski trg opredelila ozemlje Republike Slovenije. Omrežje za dobavo zemeljskega plina je povezano z vsemi sosednjimi državami, pri tem pa je to omrežje tudi izkoriščeno, kar kaže izkoriščenost prenosnih zmogljivosti, ki je na vseh mejah, torej na vseh glavnih prenosnih smereh, v povprečju v letu 2012 na mesec znašala 47 %, najvišja dnevna izkoriščenost prenosnih zmogljivosti pa se je decembra 2012 povzpela vse do 97 %<sup>253</sup>.
118. Pri okvirni določitvi upoštevne geografske trga za namen te odločbe je Agencija upoštevala razvejanost infrastrukturnega omrežja za dobavo plina v Republiki Sloveniji v skupni dolžini 885 km, povezanost s sosednjimi državami in možnosti pridobivanja zemeljskega plina iz sosednjih držav. Iz podatkov JARSE izhaja, da je Slovenija na področju infrastrukture za prenos plina zelo dobro povezana s sosednjimi državami<sup>254</sup>. Pri tem je treba poudariti, da ima podjetje za dobavo oziroma trženje zemeljskega plina v Republiki Sloveniji [redacted], ki ima tudi industrijske odjemalce s prenosnega omrežja, ves svoj portfelj nabavnih virov sestavljen neodvisno od

<sup>249</sup> *Ibidem*.

<sup>250</sup> Mišljeni sta Splošno sodišče in Sodišče Evropske unije.

<sup>251</sup> Spletna stran podjetja GEOPLIN <http://www.geoplin.si/trzenje-zemeljskega-plina>, Letno poročilo podjetja GEOPLIN ZA LETO 2012, str. 16; dostopno na naslovu <http://www.geoplin.si/o-druzbi/poslovna-porocila-in-druge-publikacije>.

<sup>252</sup> Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji za leto 2012, str. 74.

<sup>253</sup> <http://www.plinovodi.si/wp-content/uploads/2010/02/Plinovodi-2012-SLO.pdf>

<sup>254</sup> Glej opombo št. 252 v tej odločbi.

podjetja GEOPLIN in plin nabavlja pri dobaviteljih [redacted] a  
[redacted] ah  
[redacted] evi  
[redacted] je  
[redacted] n  
[redacted] n  
[redacted] Navedeno sovпада tudi s prakso Agencije<sup>257</sup>  
in Evropske Komisije<sup>258</sup> glede določitve upoštevnege geografskega trga.

119. Agencija je pri določitvi upoštevnege geografskega trga upoštevala tudi strukturo celotnega prisotnega zemeljskega plina v Republiki Sloveniji. Namreč, v Republiki Sloveniji se v prenosno omrežje za prenos zemeljskega plina prevzame 1.967 mio Sm<sup>3</sup> zemeljskega plina, od tega se ga 1.103 mio Sm<sup>3</sup> prenese do drugih (tujih) prenosnih omrežij za prenos zemeljskega plina, torej do sosednjih držav, s katerimi je Slovenija povezana z omrežjem. Nadalje, slovenski udeleženci trga z zemeljskim plinom v slovensko omrežje iz tujih omrežij prevzamejo 3,6 mio Sm<sup>3</sup> zemeljskega plina<sup>259</sup>. Slovenija ima zagotovljen dostop do vseh za Slovenijo pomembnih transportnih poti plina. Sistem povezovanja domačih dobaviteljev s svetovno znanimi energetskeimi družbami pa zagotavlja zanesljivost zalog plina za nemoteno oskrbo odjemalcev zemeljskega plina<sup>260</sup>.
120. Agencija npr. na primeru podjetja Adriaplin ugotavlja, da je zanesljivost oskrbe z zemeljskim plinom zagotovljena s strani edinstvenega in razpršenega portfelja skupine ENI, ki ga sestavlja uravnotežena kombinacija lastnih nahajališč, sklenjenih nabavnih pogodb in trgovanja na plinskih borzah. Energetska družba ENI razpolaga tudi z zelo pomembnimi transportnimi potmi in skladišči v Italiji, Nemčiji, Švici, Avstriji in Belgiji<sup>261</sup>.
121. Navedeno kaže na veliko prepredenost slovenskega plinskega omrežja, povezanost celotnega ozemlja Republike Slovenije in stičišč na mejah Republike Slovenije s plinovodnim omrežjem ter prisotnost na celotnem ozemlju Republike Slovenije. Prav tako pa je vidna povezanost Republike Slovenije z ostalimi državami pri dobavi in prenosu zemeljskega plina, kjer slovensko plinsko omrežje služi za tranzit zemeljskega plina preko celotnega ozemlja Republike Slovenije. Agencija pa pri tem poudarja, da gre za odjemalce, priključene na slovensko prenosno omrežje, ki plin odjemajo iz prenosnega omrežja v Republiki Sloveniji.
122. Na podlagi vsega zgoraj navedenega se je Agencija glede upoštevnege geografskega trga za namen te odločbe osredotočila na območje Republike Slovenije.

#### 4. Prevladujoč položaj

123. Pri ugotavljanju kršitve 9. člena ZPOmK-1 ali 102. člena PDEU je treba najprej ugotoviti, ali ima podjetje prevladujoč položaj in kolikšna je njegova tržna moč.

<sup>255</sup> Npr. na plinskem vozlišču v Baumgartnu v Avstriji.

<sup>256</sup> [redacted] ..

<sup>257</sup> Npr. odločba Urada št. 306-135/2006-6 z dne 18.1.2007, v kateri Urad sicer ni dokončno opredelil upoštevnege trga, vendar je navedel, da le-ta ne more biti širši od nacionalnega. Da upoštevni geografski trg ne more biti širši od nacionalnega, je Urad zaključil tudi v odločbi št. 3073-2/99-52 z dne 20. 2. 2001.

<sup>258</sup> Npr. Odločba Komisije št. COMP/B-1/37966 – Distrigaz z dne 11. 10. 2007, odločba Komisije št. COMP/M.3696 – E.ON/MOL z dne 21. 12. 2005 ter odločba Komisije št. COMP/M.4180 – Gaz de France/Suez z dne 14. 11. 2006.

<sup>259</sup> Glej opombo št. 252 v tej odločbi.

<sup>260</sup> <http://www.adriaplin.si/adriaplin/zemeljski-plin/zemeljski-plin-2/zaloge/>.

<sup>261</sup> *Ibidem*.

124. S prevladujočim položajem podjetja na trgu je mišljen položaj, kadar lahko podjetje ali več podjetij v znatni meri ravna neodvisno od konkurentov, strank ali potrošnikov (drugi odstavek 9. člena ZPOmK-1). Pri ugotavljanju prevladujočega položaja upošteva Agencija zlasti tržni delež, možnosti za financiranje, pravne ali dejanske vstopne ovire, dostop do dobaviteljev ali trga in obstoječo ali potencialno konkurenco. V skladu z določbo petega odstavka 9. člena ZPOmK-1 se šteje, da ima podjetje prevladujoč položaj na trgu, če je njegov tržni delež na trgu Republike Slovenije večji od 40 odstotkov. Gre za zakonsko domnevo, ki jo je kot tako mogoče ovreči.
125. V skladu z določbo 9. člena ZPOmK-1 je prepovedana zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na ozemlju Republike Slovenije ali na njegovem znatnem delu. Pri tem pa ima podjetje, ki ima na trgu prevladujoč položaj posebno odgovornost, da s svojim ravnanjem ne ogroža nemotene konkurence na trgu. Odgovornost podjetij se viša sorazmerno z njihovo stopnjo tržne moči, saj bolj kot je določeno podjetje dominantno, prej se bo njegovo določeno ravnanje kvalificiralo kot zloraba<sup>262</sup>.
126. 102. člen PDEU določa, da je prepovedana in nezdružljiva s skupnim trgom vsaka zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, v kolikor bi lahko prizadela trgovino med državami članicami.
127. Vsebinsko sta torej 9. člen ZPOmK-1 in 102. člen PDEU enaka, razlikujeta se le v delu, v katerem se za uporabo 102. člena PDEU zahteva, da gre za ravnanje podjetja na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, ki prizadene trgovanje med državami članicami. Agencija je na podlagi prvega odstavka 3. člena Uredbe 1/2003 in drugega odstavka 4. člena ZPOmK-1 pristojna za presojo kršitev določbe 102. člena PDEU.
128. V okviru prava Evropske unije je prevladujoč položaj opredeljen kot položaj gospodarske moči, ki jo uživa podjetje in ki mu omogoča, da prepreči ohranitev učinkovite konkurence na upoštevnem trgu s tem, da mu omogoča, da ravna v precejšnji meri neodvisno od svojih konkurentov, strank in končno tudi od potrošnikov<sup>263</sup>. Ta pojem neodvisnosti je povezan s stopnjo konkurenčnega pritiska, ki mu je izpostavljeno zadevno podjetje. Pri prevladujočem položaju ta konkurenčni pritisk ni dovolj učinkovit in zato zadevno podjetje v daljšem obdobju uživa znatno tržno moč. To pomeni, da ukrepi in reakcije konkurentov, strank in nenazadnje potrošnikov na odločitve podjetja večinoma ne vplivajo. Na splošno prevladujoči položaj nastane zaradi kombinacije več dejavnikov, ki ločeno niso nujno odločilnega pomena<sup>264</sup>.
129. Določba petega odstavka 9. člena ZPOmK-1 izrecno določa, da se šteje, da ima podjetje prevladujoč položaj, če je njegov tržni delež na trgu Republike Slovenije višji od 40 odstotkov. Podjetje GEOPLIN je v obravnavanem obdobju glede na izračune in analizo Agencije<sup>265</sup> na upoštevnem trgu, t. j. trgu dobave zemeljskega plina končnim industrijskim odjemalcem na prenosnem omrežju, imelo največji tržni delež.
- [REDACTED] lo
- [REDACTED] en
- [REDACTED] ih

<sup>262</sup> To izrecno ugotovi tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije v sodbi opr. št. G 7/2013 z dne 3. 12. 2013.

<sup>263</sup> Sporočilo Komisije – Navodila glede prednostnih nalog izvrševanja Komisije pri uporabi člena 82 Pogodbe ES za izključevalna ravnanja, s katerimi prevladujoča podjetja zlorabljajo svoj položaj (Besedilo velja za EGP), Uradni list C 045, 24/02/2009 str. 0007 – 0020 (v nadaljevanju: Sporočilo Komisije), para. 10.

<sup>264</sup> Ibidem.

<sup>265</sup> Glej Dopolnitev povzetka relevantnih dejstev z dne 8. 12. 2016, dokument opr. št. 306-43/2012-421.

[REDACTED] 1  
[REDACTED] no  
[REDACTED] a [REDACTED] a in  
[REDACTED] ež  
[REDACTED] vni,  
[REDACTED] tja  
[REDACTED] %,   
[REDACTED] na  
[REDACTED] in  
[REDACTED] 96  
[REDACTED] a  
[REDACTED] a

[REDACTED] Agencija se tudi ni dodatno opredeljevala do navedb in argumentov podjetja GEOPLIN v zvezi z (ne)obstojem prevladujočega položaja, saj je argumentacija namenjena zgolj izkazovanju predpostavke iz 9. člena ZPOmK-1 izključno za namen te odločbe, katere namen je sprejeti predložen predlog zavez, ki odpravlja verjetnost kršitve 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU v predmetni zadevi.

130. [REDACTED] IN  
[REDACTED] je  
[REDACTED] za  
[REDACTED] e,  
[REDACTED] od  
[REDACTED] in  
[REDACTED] as  
[REDACTED] u,  
[REDACTED] lo  
[REDACTED] ne  
[REDACTED] n  
[REDACTED] tja  
[REDACTED] s  
[REDACTED] ju  
[REDACTED] ne

## 5. Prepoved zlorabe prevladujočega položaja

131. Prevladujoč položaj podjetja sam po sebi ni prepovedan, saj je temeljni cilj strategije podjetij doseči najboljši položaj na trgu, kar pa je osnovna premisa podjetništva po 74. členu Ustave Republike Slovenije<sup>269</sup>. Položaj obvladovanja trga je sporen le, če je zlorabljen<sup>270</sup>.

132. ZPOmK-1 v 9. členu določa, da so prepovedane zlorabe prevladujočega položaja enega ali več podjetij na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu. Prepoved po 9. členu ZPOmK-1 se uporabi le, če je podan prevladujoč položaj podjetja in če je ta zlorabljen. Določba se nanaša na položaj, v katerem je struktura

<sup>269</sup> Glej Poročila o stanju na področju energetike v Sloveniji za leta 2006, 2007, 2008 in 2009.

<sup>267</sup> Glej odločbo Agencije v zadevi PRO PLUS, opr. št. 306-90/2009-169 z dne 24. 4. 2013. Pri tem je na tem mestu treba poudariti, da je tudi v zadevi PRO PLUS prišlo do upada tržnega deleža podjetja v relevantnem obdobju za 10 %, vendar je Agencija ne glede na to okoliščino zaključila, da je delež visok in relativno stabilen.

<sup>268</sup> Glej sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v zadevi PRO PLUS G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, zlasti točka 19.

<sup>269</sup> Ur. l. RS, št. 33/91, 33/91-I-UZIU, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 69/04, 69/04, 68/06, 47/13 in 47/13.

<sup>270</sup> Grilc, Peter in ostali, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 139.



konkurence omejena zaradi prisotnosti podjetja in na ravnanje tega podjetja, ki vpliva na zmanjševanje konkurenčnosti, ki še obstaja na trgu, ali (negativno) na povečevanje konkurence (zloraba). Podjetje s prevladujočim položajem si namreč ne sme dovoliti ravnanja, ki bi ogrozilo pravo, neomejeno konkurenco na trgu.<sup>271</sup> Podjetje, ki ima na trgu prevladujoč položaj, ima na tem trgu posebno odgovornost v smislu določenega načina izvrševanja pravic ali uporabe položaja, ki naj mu onemogoči, da bi ogrozilo in oslabilo učinkovito konkurenco na tem trgu; konkurence se ne sme izkriviti, je izločiti.<sup>272</sup> Tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije je izpostavilo, da je konkurenca na trgu, na katerem je prisotno podjetje s prevladujočim položajem, prav iz tega razloga že oslabljen. Nadalje je navedlo še, da ugotovitev, da ima podjetje prevladujoč položaj, pomeni, da ima posebno odgovornost, da s svojim ravnanjem ne škoduje pravi, nepopačeni konkurenci.<sup>273</sup>

133. Podjetje s prevladujočim položajem ima torej na upoštevem trgu posebno odgovornost, da ne dovoli, da bi s svojim ravnanjem škodilo učinkoviti in neizkrivljeni konkurenci na notranjem trgu.<sup>274</sup> Takšno ravnanje ima še toliko večji negativni učinek na trgih, kjer je prisoten subjekt s prevladujočim položajem, saj so izključevalna ravnanja prevladujočih podjetij za potrošnika najbolj škodljiva. Podjetje s prevladujočim položajem je podvrženo strožjim kriterijem dopustnosti ravnanja na trgu kot preostali konkurenti, ki takšnega položaja nimajo.<sup>275</sup>

134. Nedovoljeno za podjetja s prevladujočim položajem je, da konkurenco na upoštevem trgu izključijo na drugačen način kot s konkurenčnim delovanjem, boljšimi storitvami in blagom, nižjimi cenami in boljšimi pogoji.

135. 102. člen PDEU določa, da je prepovedana in nezdružljiva s skupnim trgov vsaka zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, kolikor bi lahko prizadela trgovanje med državami članicami. Vsebinsko sta torej 9. člen ZPOmK-1 in 102. člen PDEU enaka, razlikujeta se le v delu, kjer se za uporabo 102. člena PDEU zahteva, da gre za ravnanje podjetja na notranjem trgu ali njegovem znatnem delu, ki lahko prizadene trgovanje med državami članicami. Tudi v skladu z evropsko zakonodajo se šteje, da sam prevladujoč položaj podjetja ni nezakonit, takšno prevladujoče podjetje lahko konkurira na trgu na podlagi lastne uspešnosti. Vendar ima zadevno podjetje posebno odgovornost, da ne dovoli, da bi s svojim ravnanjem škodilo učinkoviti in neizkrivljeni konkurenci na notranjem trgu.<sup>276</sup>

136. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropskih skupnosti je zloraba v smislu člena 102 PDEU objektivni pojem, ki se nanaša na ravnanja družbe s prevladujočim položajem, ki zaradi uporabe postopkov, različnih od tistih, ki urejajo normalno konkurenco, »ovirajo ohranitev ravni konkurence, ki še obstaja na trgu, ali razvoj te konkurence«<sup>277</sup>. V skladu z navedenim tako Agenciji ni treba izkazati, da je podjetje, ki je zlorabilo prevladujoč položaj, imelo namen kršiti relevantne določbe zakonodaje. Da bi se dokazala kršitev člena 102. člena PDEU, zadostuje dokaz, da ravnanje podjetja s prevladujočim položajem, pri katerem je prišlo do zlorabe, skuša omejiti konkurenco,

<sup>271</sup> *Ibidem*.

<sup>272</sup> Sodba Upravnega sodišča Republike Slovenije I U 1853/2007-22 z dne 24. 11. 2009, str. 10.

<sup>273</sup> Sodba Vrhovnega sodišča Republike Slovenije X Ips 45/2010-17 z dne 26. 10. 2010, točka 8.

<sup>274</sup> Sodba Vrhovnega sodišča Republike Slovenije Republike št. G 7/2013-10 z dne 3. 12. 2013, paragraf 29.

<sup>275</sup> *Ibidem*.

<sup>276</sup> Sporočilo Komisije – Navodila glede prednostnih nalog izvrševanja Komisije pri uporabi člena 82 Pogodbe ES za izključevalna ravnanja, s katerimi prevladujoča podjetja zlorabljajo svoj položaj (Besedilo velja za EGP), Uradni list C 045, 24/02/2009 str. 0007 – 0020, para. 1.

<sup>277</sup> Hoffmann-La Roche, sodba z dne 13. februarja 1979, Recueil 1979, str. 461, odst. 91, Michelin I, sodba z dne 9. novembra 1983, Recueil 1983, str. 3461, odst. 70, AKZO, sodba z dne 3. julija 1991, Recueil 1991, str. I-3359, odst. 69, Irish Sugar, sodba z dne 7. oktobra 1999, Recueil 1999, str. II-2969, odst. 111.

ali z drugimi besedami, da bi ravnanje lahko imelo tak učinek<sup>276</sup>. Agencija je v odpravljeni Odločbi in sledečih dopolnitvah PRD izkazala pomisleke, ki se nanašajo na očitane kršitve zlorabe prevladujočega položaja in ki utemeljujejo dejansko stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU.

#### 6. Opis ravnanj podjetja GEOPLIN in njihova presoja

137. [redacted] za [redacted] d [redacted] <sup>9</sup> Agencija ugotavlja, da so očitane kršitve Agencije glede konkurenčnopravno spornih določil v teh pogodbah naslednje:

[redacted] i;  
[redacted] o  
[redacted] ho  
[redacted] ;  
[redacted] p.

138. Agencija na tem mestu opozarja na odločbo Evropske komisije v zadevi *Distrigaz*<sup>280</sup>, kjer je bila tema dolgoročnih pogodb široko obdelana, in sicer je treba dolžino trajanja pogodb presojati tudi v luči volumna plina, ki je v posameznem koledarskem letu na voljo na trgu. Torej, povedano drugače, če ima podjetje sklenjene dolgoročne pogodbe, mora zaradi posebne odgovornosti, ki izhaja iz njegovega prevladujočega položaja na trgu, poskrbeti, da je vsako leto na trgu na voljo v povprečju 70 % vseh količin zemeljskega plina, glede katerih lahko alternativni ponudniki tekmujejo za odjemalce. Namreč, vpetost v dolgoročne pogodbe (tudi če gre za trajanja do 5 let, ki *prima facie* niso prepovedane v skladu z razlogovanjem Evropske komisije v zadevi *Distrigaz*), lahko ob odsotnosti pomembnih količin, ki se vsako leto "vrnejo na trg" oziroma so na voljo za sklepanje pogodb z odjemalci, vodi v izključevanje konkurentov in zaprtje trga. [redacted] h

[redacted] s  
[redacted] ju  
[redacted] bi  
[redacted] o  
[redacted] e  
[redacted] a  
[redacted] or

139. Po mnenju Agencije je tako verjetno obstajala nevarnost zaprtja trga za konkurente podjetja GEOPLIN, ki se je kazalo v tem, da jim je bil onemogočen oziroma otežen vstop na trg dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem, saj so bili potencialni odjemalci vezani na enega dobavitelja zaradi vpetosti v dolgoročne pogodbe. [redacted] ve

[redacted] bč  
[redacted] 07  
[redacted] u.  
[redacted] ja

<sup>276</sup> Zadeva T-203/01, *Manufacture française des pneumatiques Michelin proti Komisiji (Michelin II)*, sodba z dne 30. septembra 2003, Recueil 2003, str. II-4071, odst. 239, in zadeva T-219/99, *British Airways proti Evropski komisiji (British Airways)*, sodba z dne 17. decembra 2003, Recueil 2003, str. II-5917, odst. 250.

<sup>279</sup> Glej Tabelo 1 v prilogi odpravljenе odločbe opr. št. 306-43/2012-162.

<sup>280</sup> COMP/B-1/37966 *ñ Distrigaz*.

<sup>281</sup> Zadeva 85/76, *Hoffman-La Roche*, sodba z dne 13. februarja 1979, Recueil 1979, str. 461, odst. 89.

[REDACTED] ih  
[REDACTED] re  
[REDACTED].

[REDACTED] ni  
[REDACTED] u  
[REDACTED] v  
[REDACTED] do  
[REDACTED] a  
[REDACTED] s  
[REDACTED] ih  
[REDACTED] ov  
[REDACTED]

#### ■ Posledice opisanih ravnanj podjetja GEOPLIN na konkurenco

141. [REDACTED] ih  
[REDACTED] h  
[REDACTED] z  
[REDACTED] h,  
[REDACTED] na  
[REDACTED] a  
[REDACTED].

142. ZPOmK-1 v 9. členu določa, da so prepovedane zlorabe prevladujočega položaja enega ali več podjetij na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, pri tem pa primeroma našteva ravnanja udeležencev na trgu, ki pomenijo zlorabo. Agencija opozarja, da ZPOmK-1 določa tipične primere zlorab zgolj primeroma in torej ne izključuje prepovedi drugih zlorab prevladujočega položaja na trgu<sup>262</sup>. V skladu z naziranjem Evropske komisije pri obravnavanju kršitev 102. člena PDEU<sup>263</sup> je podlaga za ukrepanje na podlagi člena 102 PDEU podana, če je verjetno, da bo domnevna zloraba prevladujočega položaja privedla do protikonkurenčnega omejevanja dostopa do trga. Pri taki oceni so na splošno pomembni naslednji dejavniki, in sicer položaj prevladujočega podjetja (na splošno močnejši prevladujoči položaj pomeni, da je tudi bolj verjetno, da bo ravnanje, ki ščiti ta položaj, povzročilo protikonkurenčno omejevanje dostopa), pogoji na upoštevem trgu, kar vključuje pogoje vstopa in širitve na upoštevem trgu, na katere vplivajo ekonomija obsega in/ali razpona ter mrežni učinki, pri čemer je pri ekonomiji obsega treba omeniti, da je manj verjetno, da bodo konkurenti vstopili na trg ali ostali na njem, če prevladujoče podjetje omeji dostop do velikega dela upoštevne trga, ter položaj konkurentov prevladujočega podjetja, kjer gre med drugim za pomembnost konkurentov pri ohranjanju učinkovite konkurence.

143. [REDACTED] ko  
[REDACTED] m), [REDACTED] n  
[REDACTED] b  
[REDACTED] m  
[REDACTED] st  
[REDACTED] a

<sup>262</sup> Grilc, Peter in ostali, Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence s komentarjem (ZPOmK-1), GV Založba, Ljubljana 2009, str. 150.

<sup>263</sup> Glej Sporočilo Komisije – Navodila glede prednostnih nalog izvrševanja Komisije pri uporabi člena 82 Pogodbe ES za izključevalna ravnanja, s katerimi prevladujoča podjetja zlorablajo svoj položaj, Uradni list C 045, 24/02/2009 str. 0007 – 0020.

[REDACTED] c,  
[REDACTED] 37  
[REDACTED] n  
[REDACTED] p [REDACTED] i [REDACTED] n [REDACTED] s [REDACTED] i [REDACTED] e [REDACTED] o  
[REDACTED] n  
[REDACTED] st  
[REDACTED] u  
[REDACTED] a,  
[REDACTED] el  
[REDACTED] h,  
[REDACTED] a  
[REDACTED] g.

## 8. Vpliv na trgovanje med državami članicami

144. V skladu z določbo 9. člena ZPOmK-1 je prepovedana zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na ozemlju Republike Slovenije ali na njegovem znatnem delu. Šteje se, da ima podjetje prevladujoč položaj, če je njegov tržni delež na trgu Republike Slovenije višji od 40 odstotkov. Pri tem ima podjetje, ki ima prevladujoč položaj posebno odgovornost, da s svojim ravnanjem ne ogroža nemotene konkurence na trgu. Odgovornost podjetij se viša sorazmerno z njihovo stopnjo tržne moči; bolj kot je določeno podjetje dominantno, prej se bo njegovo določeno ravnanje opredelilo kot zlorabo.

145. 102. člen PDEU določa, da je prepovedana in nezdružljiva s skupnim trgov vsaka zloraba prevladujočega položaja enega ali več podjetij na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, če bi lahko prizadela trgovino med državami članicami. V skladu z naziranjem Evropske komisije pri obravnavanju kršitve 102. člena PDEU je podlaga za ukrepanje na podlagi člena 102 PDEU podana, če je verjetno da bo domnevna zloraba privedla do protikonkurenčnega omejevanja dostopa do trga. Vsebinsko sta torej 9. člen ZPOmK-1 in 102. člen PDEU enaka, razlikujeta se le v delu, v katerem se za uporabo 102. člena zahteva, da gre za ravnanje podjetja na skupnem trgu ali njegovem znatnem delu, ki prizadene trgovanje med državami članicami.

146. Določba 102. člena PDEU se uporablja za tista ravnanja podjetij, ki imajo učinek na trgovanje med državami članicami. Organi, pristojni za varstvo konkurence, morajo za določena ravnanja podjetja, ki predstavlja zlorabo, poleg nacionalnih predpisov uporabiti tudi 102. člen PDEU<sup>284</sup>.

147. Pojem koncepta »učinek na trgovanje med državami članicami« je avtonomen pravni kriterij Evropske unije, ki se presoja v vsakem primeru posebej. Iz samega besedila 102. člena PDEU, kot tudi iz relevantne sodne prakse, izhaja, da je potrebno pri uporabi kriterija »vpliv na trgovanje« upoštevati tri elemente, in sicer koncept (i) trgovanje med državami članicami; (ii) pojem "lahko vpliva"; in koncept (iii) "znatnosti".

148. Pojem elementa »trgovanje« ni omejen na tradicionalno čezmejno menjavo blaga in storitev, ampak obsega vse čezmejne gospodarske aktivnosti, vključno z ustanovitvijo sedeža<sup>285</sup>. Iz sodne prakse izhaja, da pojem »trgovanja« obsega tudi ravnanja, ki imajo učinek na konkurenčno strukturo trga. Tako so lahko na primer

<sup>284</sup> Prvi odstavek 3. člena Uredbe 1/2003.

<sup>285</sup> Zadeva 172/80, *Züchner*, [1981] ECR str. 2021, 18. odstavek, zadeva C-309/99, *Wouters*, [2002] ECR I-1577, 95. odstavek, zadeva C-475/99, *Ambulanz Glöckner*, [2001] ECR I-8089, 49. odstavek, združene zadeve C-215/96 in 216/96, *Bagnasco*, [1999] ECR I-135, 51. odstavek, zadeva C-55/96, *Job Centre*, [1997] ECR I-7119, 37. odstavek, zadeva C-41/90, *Höfner in Elser*, [1991] ECR I-1979, 33. odstavek.

ravnanja, ki izključujejo ali so usmerjena v izključitev konkurenta, ki deluje znotraj Evropske skupnosti, predmet presoje po pravilih konkurenčnega prava Unije<sup>286</sup>. Trgovanje "med državami članicami" pomeni, da mora priti do vpliva na čezmejno gospodarsko aktivnost pri vsaj dveh državah članicah, pri čemer se ne zahteva, da ravnanje vpliva na trgovanje med celotnim ozemljem ene države članice in celotnim ozemljem druge države članice, ampak lahko gre tudi za del države članice, pod pogojem, da je vpliv na trgovanje znaten<sup>287</sup>. Kriterij »trgovanje med državami članicami« ni odvisen od določitve geografskega trga, saj je lahko izkazan, četudi je geografski trg nacionalen ali celo sub-nacionalen.

149. Funkcija elementa »lahko vpliva« je definirati naravo zahtevanega vpliva na trgovanje med državami članicami. Sodišče Evropske unije je razvilo standarden test, po katerem pojem "lahko vpliva" implicira, da je mogoče na podlagi vrste objektivnih pravnih ali dejanskih okoliščin z zadostno stopnjo verjetnosti predvideti, da lahko neko ravnanje ali sporazum neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno vpliva na vzorec trgovanja med državami članicami na način, da lahko ovira doseg enotnega trga. Kadar bi ravnanje lahko vplival na konkurenčno strukturo znotraj Unije, je vzpostavljena pristojnost za uporabo konkurenčnega prava Unije.

150. Pojem »znatnosti« omejuje pristojnost uporabe konkurenčnega prava Unije na tista ravnanja, ki imajo lahko učinek določene stopnje. 102. člen PDEU se torej ne uporablja za tista ravnanja, ki imajo le neznamen vpliv na trg, kot posledica šibkega položaja zadevnih podjetij na trgu glede zadevnih proizvodov na trgu. Presoja znatnosti je odvisna od vsakokratnih okoliščin in vsakega primera posebej in se ne more določati pavšalno. Presoja znatnosti se tako nanaša na naravo sporazuma ali ravnanja, na naravo zadevnega proizvoda in tržni položaj zadevnih podjetij<sup>288</sup>.

151. Za ugotovitev kršitve po 102. členu PDEU je tako treba izkazati, da lahko zloraba vpliva na trgovanje med državami članicami. V skladu z ustaljeno sodno prakso se šteje, da zadošča, da lahko vpliva<sup>289</sup>. Zlorabe, ki imajo vpliv na strukturo konkurence v več kot eni državi članici, pa so že po naravi take, da lahko vplivajo na trgovanje med članicami<sup>290</sup>.

152. [redacted] ko  
[redacted] je  
[redacted] m  
[redacted] a  
[redacted] za  
[redacted] ni.

## VI. ZAVEZE IN NJIHOVA UTEMELJENOST

153. Agencija uvodoma poudarja, da je namen instituta zavez predvsem hitra in učinkovita ureditev razmer na trgu, ki je v interesu vseh udeležencev postopka. Namen

<sup>286</sup> Združene zadeve T-24/93, T-25/93, T-26/93 in T-28/93 *Compagnie Maritime Belge Transports in drugi proti Komisiji* [1996] ECR II-1439.

<sup>287</sup> Združene zadeve T-213/95 in T-18/96, *SCK and FNK*, [1997] ECR II-1739.

<sup>288</sup> Zadeva 56/65 *Société Technique Minière* (1966) ECR 282, 7. odstavek, zadeva C-306/96 *Javico*, (1998) ECR I-1983, 16.-17. odstavek, zadeva 5/69 *Völk v Vervaecke* [1969] ECR 295, 5. odstavek, zadeva 99/79 *Lancôme and Cospa France Nederland v Etos* [1980] ECR I-2511, 24. odstavek, zadeva 22/71 *Béguelin Import* (1971) ECR 949, 16. odstavek.

<sup>289</sup> Združene zadeve C-241/91 in C-242/91 *RTE in ITP proti Komisiji*, [1995] ECR I-743, točka 69.

<sup>290</sup> Združene zadeve 6 in 7/73 *Commercial Solvents proti Komisiji*, [1974] ECR 223, zadeva 6/72 *Continental Can* [1973] ECR 215.

instituta zavez je torej doseči ustrezno rešitev, katere uveljavitev in kontinuirano izvajanje odpravlja verjetnost protikonkurenčnega ravnanja stranke, proti kateri se vodi postopek. Predlagane zaveze so za stranko obvezne, saj Agencija o zavezah odloči z odločbo. Agencija izrecno poudarja, da odločba o zavezah ne vsebuje ugotovitve, da ravnanje stranke postopka predstavlja kršitev določb ZPOmK-1; z zavezami se zgolj odpravlja stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb ZPOmK-1. Ugotovitve Agencije in njena presoja v zvezi s primernostjo predlaganih zavez so utemeljene na predhodnih ugotovitvah o dejstvih, dokazih in analizi le-teh v zvezi z očitano kršitvijo, pomembnih za odločitve, ter na dejanskem poteku postopka pred Agencijo in na dejanskih okoliščinah na trgu, ki so nastale po implementaciji ukrepov iz odločbe Agencije opr. št. 306-42/2012-162 z dne 23. 12. 2014, ki je bila s sodbo sodišča kasneje sicer odpravljena. Glede na navedeno Agencija ni dokončno ugotavljala obstoja kršitve v obravnavani zadevi, saj je sprejela zaveze za odpravo stanja, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU.

154. V skladu s prvim odstavkom 39. člena ZPOmK-1 lahko podjetje, proti kateremu se vodi postopek, predlaga zaveze, s katerimi se odpravi stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določb 6. ali 9. člena ZPOmK-1 oziroma 101. ali 102. člena PDEU. Podjetje, proti kateremu se vodi postopek, lahko predlaga zaveze najpozneje do poteka roka za odgovor na povzetek relevantnih dejstev.
155. Uvodoma Agencija ugotavlja, da je bil končni predlog zavez predložen po izdaji povzetka relevantnih dejstev, in sicer znotraj roka za izjavo o povzetku relevantnih dejstev, in tako torej znotraj zakonskega roka.
156. Agencija meni, da so predložene zaveze zadostne za odpravo stanja, iz katerega izhaja verjetnost kršitve 9. člena ZPOmK-1 in 109. člena PDEU.
157. Podjetje GEOPLIN meni, da s svojim ravnanjem v preteklosti ni kršilo predpisov o varstvu konkurence in je prepričano, da bi morala Agencija predmetni postopek ustaviti. Podjetje GEOPLIN želi usmeriti svoje razpoložljive zmogljivosti v nadaljnji razvoj poslovanja in je zato z namenom zaključitve predmetnega postopka pred potekom roka za odgovor na povzetek relevantnih dejstev Agenciji iz razloga smotrnosti predlagalo sprejem zavez o poslovanju na trgu, ki bo kot doslej skladno s pravili varstva konkurence, hkrati pa bodo predlagane zaveze naslovljene izražene skrbi Agencije<sup>291</sup>.
158. Podjetje GEOPLIN nadalje meni, da je njegovo ravnanje v postopkih sklepanja dolgoročnih pogodb z industrijskimi odjemalci v celoti skladno z veljavnimi predpisi.
159. Podjetje GEOPLIN je v utemeljitvi predloga zavez navedlo še, da je na trgu vedno ravnalo zakonito v okviru vseh zakonskih in dejanskih omejitev ter da tudi morebitne tržne moči (za katero sicer ocenjuje, da je nikoli ni imelo) nikoli ni zlorabilo ali zlorabljalo. Zaradi tega je očitek kršitev pravil konkurence za podjetje v celoti neutemeljen.
160. Vse predlagane zaveze skupaj in tudi vsaka zase po oceni podjetja GEOPLIN odpravljajo skrbi, na katere je Agencija opozorila v dosedanjem postopku. Kolikor je podjetje GEOPLIN lahko razbralo iz ugotovitev Agencije v dosedanjem postopku in tudi dopolnitvah povzetka relevantnih dejstev, se očitki Agencije osredotočajo na poslovanje podjetja GEOPLIN z industrijskimi odjemalci. Podjetje GEOPLIN zato v predlogu zavez podaja predlog pogodbenih načel, ki bi se uveljavila v pogodbah o dobavi zemeljskega plina z industrijskimi odjemalci, v kolikor se še niso.

<sup>291</sup> Dokument opr. št. 306-43/2012-462.

161. Podjetje GEOPLIN je uvodoma predlagalo zavezo, da ne bo uveljavljalo nobenih zahtevkov v povezavi z neprevzetimi količinami zemeljskega plina na podlagi pogodb, sklenjenih z industrijskimi odjemalci pred 31. 12. 2014, če v takšnih pogodbah ni predvidene možnosti odpovedi pogodbe oziroma renominacije pogodbenih količin na letni ravni. Podjetje GEOPLIN je sicer prepričano, da za industrijske odjemalce na podlagi pogodbenih določb v dolgoročnih pogodbah, ki so sicer večinoma že prenehale veljati ali pa so bile že spremenjene, niso nastale nobene negativne posledice, se je pa zaradi pomislekov Agencije in v izogib dvomu pripravljeno odpovedati vsem zahtevkom iz naslova neprevzetih količin zemeljskega plina, ki bi jih morda na podlagi takšnih pogodb imelo.
162. Pri tem podjetje GEOPLIN meni, da je ustrezna omejitev na tiste pogodbe, kjer industrijski odjemalci niso imeli možnosti letnih prilagoditev količin, in sicer z odpovedjo pogodbe ali renominacijo količin. V primeru zagotovljene možnosti letne prilagoditve količin s prilagoditvijo pogodbenega razmerja, je odgovornost za pravilno opredelitev potrebnih količin nedvomno na strani industrijskega odjemalca in klavzula o zaračunavanju neprevzetih količin nikakor ne more škodovati za nepoštenu. Podjetje GEOPLIN šteje, da so s predlagano zavezo odpravljeni vsi dvomi glede domnevnih negativnih posledic za Agencijo spornih pogodbenih določb o zaračunavanju neprevzetih količin.
163. V zvezi z omenjeno zavezo in tudi glede na prejete odgovore v okviru analize, ki jo je Agencija opravila na trgu<sup>292</sup>, je Agencija mnenja, da je predmetna zaveza ustrezna in da odpravlja pomislek Agencije v zvezi z zaračunavanjem neprevzetih količin. Odpoved zahtevkom in tudi druge ukrepe je podjetje sicer že uveljavilo na trgu na podlagi Odločbe Agencije, ki je bila kasneje sicer odpravljena, z omenjeno zavezo pa se ta odpoved dodatno utrjuje in bo vplivala na pravno gotovost subjektov na trgu. Agencija tudi soglaša z utemeljitvijo podjetja GEOPLIN glede subjektov, ki so imeli možnost letne prilagoditve količin oziroma pogodbenega razmerja. Namreč, po mnenju Agencije je možnost letne prilagoditve količin (ali alternativno odpoved pogodbe) ustrezna rešitev in zagotavlja odjemalcu možnost reagiranja v primeru sprememb pri poslovnem procesu (zmanjšanje oziroma eventuelno tudi povečanje gospodarske aktivnosti odjemalcev), zato dodatne varovalke v smislu zagotavljanja odpovedi morebitnim zahtevkom iz naslova neprevzetih količin niso potrebne.
164. Podobno velja tudi za predlog zaveze, da podjetje GEOPLIN v pogodbe o dobavi zemeljskega plina z odjemalci ne bo vključevalo določb, ki bi omejevale odjemalce pri nadaljnjem razpolaganju s pogodbeno dogovorjenimi količinami zemeljskega plina, določb o izključnosti dobave zemeljskega plina, razen če takšna pogodba vsebuje 100-odstotno negativno količinsko fleksibilnost dobave, ali določb, ki bi dobavo zemeljskega plina pogojevale z dobavo drugih energentov. Podjetje GEOPLIN sicer navaja, da navedenih pogodbenih klavzul ni nikoli uporabljalo oziroma uveljavljalo, je pa z namenom prispevanja h konkurenčnosti energetskega trga pripravljeno sprejeti navedeno zavezo za obdobje po izdaji relevantne odločbe. Podjetje GEOPLIN meni, da bi navedena zaveza omejila morebitno možnost izključevanja ali zapiranja strank.
165. Agencija meni, da je predmetna zaveza primerna za odpravo omejitev možnosti razpolaganja s presežki zemeljskega plina posameznih odjemalcev. Namreč, določbe, ki odjemalce omejujejo pri nadaljnjem razpolaganju s pogodbeno dogovorjenimi količinami zemeljskega plina, omejujejo fleksibilnost posameznih odjemalcev in zmožnost njihovega prilagajanja dejanskim razmeram na trgu. Odprava omejitev

<sup>292</sup> Glej poglavje o upoštevni trgu v tej odločbi.

razpolaganja bo tako po mnenju Agencije pozitivno vplivala na povečanje fleksibilnosti odjemalcev in zmanjšanje težav pri planiranju in porabi napovedanih količin zemeljskega plina.

166. Podjetje GEOPLIN nadalje predlaga zavezo za omejitev najdaljšega trajanja pogodb na dobo 36 mesecev, pri pogodbah z daljšo ročnostjo pa bo uvedlo mehanizme, ki ščitijo odjemalce v primeru nepredvidenih sprememb cen zemeljskega plina. Predlog je tako usmerjen v boljše načrtovanje pogodbenih količin strank in hkrati upošteva dejstvo, da so dolgoročne pogodbe o dobavi zemeljskega plina standardne in odjemalcem zagotavljajo tako varnost dobave zemeljskega plina kot tudi predvidljivost stroškov dobave. K temu splošnemu pravilu se je podjetje zavezalo spoštovati določene izjeme, v okviru katerih bo možna sklenitev pogodb z ročnostjo, daljšo od 36 mesecev, seveda na zahtevo kupca.
167. Prva izjema, ki omogoča sklenitev pogodb za obdobje, daljše od 36 mesecev, je vključitev opcije industrijskega odjemalca v pogodbo, da od pogodbe odstopi po izteku vsakega 12 mesečnega obdobja. Dejansko je tako trajanje pogodbe omejeno na vsakokratno 12 mesečno obdobje. Odjemalec bo po koncu vsakega 12 – mesečnega obdobja imel možnost, da glede na svoje potrebe nadaljuje s pogodbo ali pa od nje odstopi in na trgu poišče zanj ustrežnejšo možnost.
168. Po mnenju Agencije je takšna ureditev ustrezna, 12 – mesečna ročnost pa pomeni zadostno obdobje tako predvidljivosti za podjetje GEOPLIN kot dobavitelja kot tudi za odjemalca, da še pravočasno prilagodi pogodbene količine svojim potrebam. Kompromis je po mnenju Agencije ustrezen in zagotavlja ustrezno stopnjo fleksibilnosti na obeh straneh.
169. Nadalje predstavlja učinkovit mehanizem za izključitev kakršnihkoli konkurenčnopравnih pomislekov tudi vključitev določb o možnosti redne revizije pogodbene cene, najmanj enkrat v obdobju 24 mesecev, vendar ne prej kot po preteku 12 mesecev od dneva sklenitve takšne pogodbe, v določenih primerih, ko pride do pomembnega odstopanja med pogodbeno dogovorjeno ceno in tržno ceno tj. konkurenčno referenčno ceno na relevantnem trgu.
170. Po mnenju Agencije gre za primeren mehanizem, ki preprečuje nesorazmerna cenovna tveganja in odjemalcu omogoča, da se v primeru volatilnosti cen na relevantnem trgu le-to lahko odrazi tudi v sklenjeni pogodbi, torej da se dogovorjena cena ustrezno prilagodi spremenjenim razmeram. Tako je zagotovljen mehanizem, ki zagotavlja učinkovito fleksibilnost v primerih pogodb z daljšo ročnostjo. Odjemalec je zavarovan pred prevelikimi tveganji in ima tudi možnost korigiranja pogodbenih določil, kadar se signifikantno spremenijo razmere na trgu.
171. Podjetje GEOPLIN v utemeljitvi zavez navaja še, da je skladno s splošnimi načeli obligacijskega prava običajno, da se tveganja in koristi enakopravno razporedijo med pogodbene stranke, in je posledično redna tržna praksa, da običajne pričakovane okoliščine gibanja na trgu ne predstavljajo razloga za spremembo pogodbenih določb vključno z revizijo cene. Posledično podjetje GEOPLIN meni, da je primerno omejiti možnost revizije pogodbene cene na primere

- i) spremenjenih ekonomskih razmer<sup>293</sup> na relevantnem trgu, ki so izven vplivne sfere posamezne pogodbene stranke<sup>294</sup> in jih pogodbeni stranki nista mogli razumno predvideti v času sklepanja pogodbe ali zadnje revizije cene, ali

<sup>293</sup> Sprememba ekonomske narave, ki se nanaša na in velja za nedoločen krog udeležencev na trgu.



- ii) gibanja cen na relevantnem trgu, ki ga stranki nista mogli razumno predvideti<sup>295</sup> v času sklepanja pogodbe ali zadnje revizije cene.

Vsi pravni pojmi, uporabljeni v točki 2 izreka te odločbe, so standardni pojmi, ki so uveljavljeni in jasni udeležencem na trgu dobave zemeljskega plina. Dodatna opredelitev pojmov po oceni podjetja GEOPLIN ni potrebna, zadostuje sklic, da se razlagajo v skladu z uveljavljeno mednarodno prakso arbitražnih in sodnih organov na področju revizije cen zemeljskega plina po dolgoročnih dobavnih pogodbah. Agencija se strinja, da so glede na strukturo udeležencev energetskega trga, ki jih zadeva predmetna odločba, in že obstoječo uveljavljenost navedenih pravnih pojmov v praksi, le-ti primerni in še dovolj določni, da v praksi ne bo prihajalo do težav in različnih tolmačenj.

172. Dodatno je predvidena še izjema za dopustnost daljšega trajanja pogodb, v primeru pogodb z mehanizmom, ki na zahtevo industrijskega odjemalca zagotavlja možnost fiksiranja cene za določeno obdobje (najmanj za obdobje 1 meseca) v času trajanja pogodbe. V tem primeru namreč podjetje GEOPLIN prevzame tveganje nižanja cen in je opravičeno daljše trajanje pogodb.
173. Zadnja izjema pa se nanaša na sklepanje pogodb v postopku transparentnega konkurenčnega razpisa ali konkurenčnega izbirnega postopka kupca. V teh primerih gre za izrecne zahteve kupcev in bi omejitev podjetju GEOPLIN, da sklepa pogodbe s trajanjem, daljšim od 36 mesecev, po njegovem mnenju lahko neutemeljeno onemogočila udeležbo v takšnih postopkih ter bi posledično zaveza delovala protikonkurenčno, saj bi omejila število ponudnikov zemeljskega plina. Konkurenčen izbirni postopek predstavlja vsak postopek zbiranja ponudb, ki ga izvede kupec ali tretja oseba v imenu kupca in v katerem ima možnost sodelovanja več ponudnikov, ne glede na to ali gre za javno objavo ali izvedbo razpisa preko vabila potencialnim dobaviteljem.
174. Predlagana zaveza bo po mnenju podjetja GEOPLIN odpravila vse pomisleke Agencije o neskladnosti takšne pogodbene ureditve s pravili varstva konkurence, kar naj bi po mnenju podjetja potrjevala tudi ocena Evropske komisije, ki maksimalno trajanje pogodb z industrijskimi odjemalci in ponudniki električne energije omejuje celo na obdobje 5 let. Predlagane izjeme, ki dovoljujejo daljšo ročnost pogodb o dobavi zemeljskega plina, temeljijo na zahtevah kupcev, s katerimi se trenutno srečuje podjetje GEOPLIN na trgu, navedeni mehanizmi pa omogočajo uravnoteženo porazdelitev pogodbenih tveganj in so na splošno sprejeti na enotnem evropskem energetskega trgu. Brez navedenih izjem bi lahko bilo podjetje GEOPLIN neutemeljeno onemogočeno pri nastopanju na trgu, omejitev možnosti nujenja modernih produktov pa bi dejansko delovala protikonkurenčno in na škodo kupcev.
175. Agencija meni, da je navedena izjema ustrezna in da tudi ne bo nesorazmerno omejila fleksibilnosti odjemalcev. Gre namreč za primere, kjer je daljša ročnost pogodb izrecna zahteva kupcev in naročnikov in kjer bi drugačna ureditev, torej omejevanje ročnosti dopustnih pogodb, posegala v konkurenčni položaj podjetja GEOPLIN na trgu. Agencija je tako mnenja, da je navedena izjema smiselna in primerna z vidika namena te izjeme.
176. Za potrebe zagotavljanja skladnosti poslovanja se podjetje GEOPLIN zavezuje, da bo nadaljevalo z izvajanjem izobraževanj s področja konkurenčnega prava za

<sup>294</sup> Sprememba, ki nastane izven sfere delovanja posamezne stranke (npr. spremembe, ki nastanejo zaradi sistemsko pogojenih razlogov).

<sup>295</sup> Sprememba, v zvezi s katero ni bilo mogoče predvideti posledice, ki se kasneje uresniči.

zaposlene, vključene v proces nabave in prodaje zemeljskega plina. S tem podjetje GEOPLIN potrjuje svojo zavezo tudi v prihodnje zagotavljati poslovanje, skladno s pravili prava konkurence. Agencija podpira izobraževanja uslužbencev podjetij glede zagotavljanja skladnosti poslovanja s pravili konkurence, saj je preventivno ozaveščanje uslužbencev, še posebej v podjetjih, ki so v postopkih pred Agencijo, zelo pomembno pri nadaljnjem poslovanju podjetja in agiranju na trgu. Zaveza, kot jo je predlagalo podjetje in se nanaša na izobraževanja uslužbencev, je tako po mnenju Agencije primerna in ustrezna, da se zagotovi ustrezna raven skladnosti poslovanja tudi v prihodnje in da se uslužbenci sproti izobražujejo o prepovedanih praksah pri poslovanju na trgu.

177. Zaradi lažjega nadzora s strani Agencije se je podjetje GEOPLIN zavezalo, da bo o izvajanju zavez enkrat letno (najkasneje do 31.3. tekočega leta) poročalo Agenciji. Podjetje GEOPLIN meni, da predstavlja ustrezen način poročanja predložitev seznama sklenjenih pogodb, iz katerega bo razvidno število sklenjenih pogodb s posamezno ročnostjo. Navedeno je ustrezno tudi po mnenju Agencije, saj bo tako Agencija lažje periodično spremljala uresničevanje zavez in le-to ustrezno nadzirala.

#### Sorazmernost zavez

178. Zaveze, ki jih je predlagala stranka postopka, so skladne z načelom sorazmernosti, v skladu s katerim morajo biti ukrepi za zagotovitev odprave potencialne kršitve primerni ter morajo biti usmerjeni na odpravo očitkov Agencije in ne smejo preseči ukrepov, ki so ustrezni in potrebni za zagotovitev cilja, to je odprave potencialne kršitve<sup>296</sup>. Zaveze, ki jih sprejme Agencija, pa ne smejo biti strožje od tega, kar je primerno in potrebno, da se doseže želeno stanje<sup>297</sup>. Pri tem mora Agencija upoštevati tudi interese tretjih v predmetnem postopku<sup>298</sup>. To načelo zahteva, da sprejete zaveze zadostijo dosegu cilja in so hkrati najmilejše za stranke v postopku<sup>299</sup>.
179. Agencija ugotavlja, da predmetne zaveze izpolnjujejo vse kriterije načela sorazmernosti, saj se s sprejemom zavez odpira upoštevni trg za industrijske odjemalce. V kolikor temu še ni tako, se za pogodbe o dobavi zemeljskega plina oblikujejo klavzule, ki podjetje GEOPLIN zavezujejo k pogodbenemu odnosu s poudarkom na fleksibilnosti tudi za odjemalce. Poleg tega se s predlaganimi zavezami sprošča prostor potencialnih odjemalcev, ki bodo vsako leto "na voljo" ponudnikom dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem za dobavo plina, s čimer se krepi konkurenca med ponudniki. Na ta način se povečujejo vzpodbude za vstop novih subjektov na trg, oziroma za izboljševanje pozicije že obstoječih ponudnikov na trgu, in sicer enakomerno za vse ponudnike, vključno s podjetjem GEOPLIN. Pri tem pa zaveze neposredno ne vplivajo na odločitev oziroma zmožnosti ponudnika pri odločitvi o tem, kakšne pogoje dobave lahko ponudi odjemalcem na trgu. Agencija je tako mnenja, da so zaveze ustrezne in sorazmerne in da podjetja GEOPLIN ne omejujejo pri njegovi svobodi glede konkurenčnosti njegove ponudbe dobave zemeljskega plina industrijskim odjemalcem, temveč predstavljajo določen okvir, zaradi katerega je omogočena večja fleksibilnost odjemalcev, obenem pa so izpolnjeni pogoji za konkuriranje ponudnikov na trgu za industrijske odjemalce. Agencija meni, da z manj omejujočimi ukrepi očitki Agencije ne bi bili v celoti odpravljeni. Sprejem predlaganih

<sup>296</sup> Glej sodbo Splošnega sodišča v zadevi T-65/98, *Van den Bergh Foods v. Commission* (2003) ECR II – 4653, 201. odstavek; sodba Sodišča Evropske unije v zadevi C-441/07 P *Commission v. Alrosa*, (2010) ECR I-5945, paragraf 41.

<sup>297</sup> Glej sodbi Splošnega sodišča v zadevah T-260/94 *Air Inter v. Commission* (1997) ECR II-997, paragraf 144, in T-65/98 *Van den Bergh Foods v. Commission* (2003) ECR II-4653, paragraf 201.

<sup>298</sup> Sodba Sodišča Evropske unije v zadevi C-441/07 P *Commission v. Alrosa*, (2010) ECR I-5945, paragraf 41.

<sup>299</sup> Glej zadevo Sodišča Evropske unije v zadevi 265/87, *Schröder* (1989) ECR 2237, 21. odstavek in sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi C-174/05, *Zuid-Hollandse Milieufederatie and Natur en Milieu* (2006) ECR I – 2243, paragraf 28.

zavez je torej primeren in potreben ukrep za odpravo stanja, iz katerega je izhajala verjetnost kršitve v predmetnem postopku.

#### **Trajanje zavez**

180. Stranka postopka je predlagala sprejem zavez za obdobje treh let od izdaje odločbe o sprejetju zavez. Trajanje je po mnenju Agencije zadostno za omogočanje spremljanja izvedenih ukrepov, ki izhajajo iz predmetnih zavez.

181. Obdobje je po mnenju Agencije tudi zadostno, da nastopi učinek predmetnih zavez na trgu, saj so tudi pri pogodbah, za katere so predvidene izjeme za ročnost nad 36 mesecev, predvidene možnosti odjemalcev, da v primeru spremenjenih razmer ali drugačnih potreb ali drugih opredeljenih razlogov reagirajo v skladu z možnostmi iz zavez po preteku 12 mesecev. Zato je Agencija mnenja, da je obdobje zadostno za implementacijo in preveritev učinkov predlaganih zavez na trgu. Daljše trajanje predlaganih zavez ni potrebno, saj je iz ravnanja podjetja GEOPLIN po uvedbi postopka oziroma izdaji Odločbe Agencije v letu 2014 razvidno, da je spremenilo model in se zaveda spornosti očitanih ravnanj, zato je po poteku zavez pričakovati, da bo z ravnanjem v skladu s sprejetimi zavezami nadaljevalo tudi po poteku triletnega obdobja.

### **VII. MOŽNOST RAZVELJAVITVE ODLOČBE**

182. Z izdajo te odločbe je Agencija na predlog stranke postopka sprejela zaveze, ki so navedene v izreku te odločbe. Agencija ugotavlja, da predlagane zaveze odpravljajo stanje, iz katerega izhaja verjetnost kršitve določbe 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU, kot izhaja iz sklepa o uvedbi predmetnega postopka. Agencija je tako zaključila postopek proti podjetju GEOPLIN brez dokončne presoje o kršitvi določb 9. člena ZPOmK-1 in 102. člena PDEU.

183. V skladu s petim odstavkom 39. člena ZPOmK-1 lahko Agencija na predlog ali po uradni dolžnosti razveljavi odločbo in nadaljuje postopek, kadar se bistveno spremenijo dejanske okoliščine, na katerih je temeljila odločba, kadar stranke ne izpolnjujejo zavez ali kadar temelji odločba na nepopolnih, nepravilnih ali zavajajočih podatkih, ki so jih posredovale stranke, zato je odločila, kot izhaja iz točke 3 izreka te odločbe.

### **VIII. ODLOČITEV O STROŠKIH POSTOPKA**

184. Agencija v predmetni odločbi ni odločila o stroških, zato je v skladu z določbo četrtega odstavka 118. člena ZUP odločila, da bo izdala o stroških poseben sklep, kot izhaja iz točke 4 izreka te odločbe.

### **IX. OBJAVA IZREKA ODLOČBE**

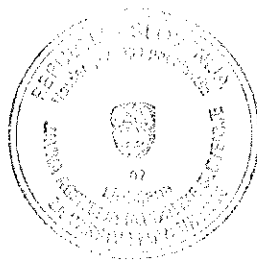
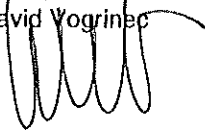
185. Na podlagi petega odstavka 22. člena ZPOmK-1 se izrek odločbe, s katero se postopek konča, objavi na spletni strani Agencije, zato je Agencija odločila, kot izhaja iz točke 5 izreka te odločbe.

**Pouk o pravnem sredstvu:**

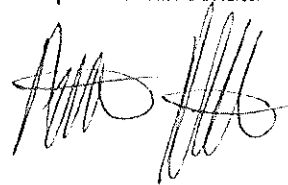
Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču, ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

Postopek vodil:

David Vogrinec



Andrej Matvoz  
predsednik senata



**Vročiti:**

- GEOPLIN d.o.o. Ljubljana, Podjetje GEOPLIN za trgovanje in transport zemeljskega plina, Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana, po pooblaščenju: Odvetniška družba Kavčič, Bračun in partnerji, o.p., d.o.o., Trg republike 3, 1000 Ljubljana – osebno po ZUP.

**Vložiti:**

- zbirka dokumentarnega gradiva, tu.

